

NOWA

RZECZPOSPOLITA

Papież protestuje przeciwko wywieszaniu swastyk

„W jakiej formie wystąpi wobec Hitlera Nemezis?”

Druzgocący artykuł Księcia Kościoła w „Journal des Débats”

(Telefonem od własnego korespondenta)

PARYŻ, 7.5. J. E. kardynał Baudrillart zamieszcza w „Journal des Débats” całostronicowy artykuł, będący na ustach całego Paryża.

Kardynał Baudrillart wrócił obecnie z Rzymu, gdzie bawił w czasie „Anschlusu”.

Wrażenie w Rzymie było wprost przrtłaczające.

W dalszym ciągu artykułu kardynał Baudrillart przypomina historię prześladowania papieża Piusa VII przez Napoleona I i zwycięstwo papieża. Po wróceniu do Rzymu papież Pius VII witany entuzjastycznie przez cały naród nakazał modły za tego, który więził go i prześladował. Należał do tych, którzy prosili o złagodzenie losu Napoleona.

Całą szpalte poświęca kardynał rozważaniom nad Hitlerem.

Rozważań tych nie sposób nawet streścić — w tak dosadnych słowach potępiają one dyktaturę.

Wystarczy powiedzieć, że kardynał Baudrillart zapytuje: „Co Opatrzność gotuje Hitlero-

wi? W jakiej formie wystąpi wobec niego Nemezis, która wcześniej lub później — przychodzi jednak zawsze, by pomścić krzywdy wyrządzone Bogu i ludziom”.

„Nie wiem — kończy kardynał Baudrillart — czy Hitler umrze w swoim łóżku w Berlinie czy w Wiedniu, lub też w toku zawieruchy zewnętrznej, czy domowej... ale wiem, że zwycięska Anglia odmówi mu zaszczytu św. Heleny.

Papież zaś i tym razem będzie się modlił za tego, który woleł Chrystusa zastąpił pogaństwem...”

Do słów kardynała Baudrillarta dodać należy, że papież kazał zamknąć muzeum watykańskie na czas pobytu Hitlera w Rzymie i że z Castel Gandolfo protestował przeciwko wywieszaniu swastyki w pobliżu Bazyliki św. Piotra.

Protest ten wywarł wielkie wrażenie na Mussolinim.

Także prawdą jest, że przyjęcie Hitlera we Włoszech jest więcej paradą urzędową, niż go racą, a nawet ciepłą ze strony ludności włoskiej. Odbije się to niewątpliwie na rozmowach politycznych i konsekwencje z tego będą poważne. Hitler nie rozgrzał serc ludności włoskiej.

Ku czci 45-u rozstrzelanych przez GPU
Żałobna audycja
tajnej sowieckiej radiostacji

LONDYN, 7.5. (tel. wł.). Korespondenci angielscy z Moskwy donoszą, że wczoraj na fali 20,5 o godz. 1 m. 30 w nocy tajna antystalinowska radiostacja „Związku Wyzwolenia Rosji” nadała następujący biuletyn:

„Hallo! hallo! Tu podziemna (podpolna) antystalinowska radiostacja. 45 naszych towarzyszy — oficerów i żołnierzy zostało w dniu 1 maja aresztowanych przez agentów GPU. Wszyscy oni poległi bohaterską śmiercią pod kulami plutonów egzekucyjnych.

Prowokator, który ich wydał poniósł już zasłużoną karę.

Krwawym psom Jeżowa udało się jednak zniszczyć tylko jedną z naszych grup, działających na terenie Rosji. Inne grupy pracują i nie ustają w walce z dyktaturą Stalina.

Wyrażamy hołd poległym towarzyszom, którzy mimo najokrutniejszych tortur (pytok) w lochach GPU

nie ugięli się i nie zdradzili sieci organizacyjnej. Przysięgamy nad ich mogiłami, że męczeństwo ich nie pójdzie na marne i śmierć ich będzie pomstwowana!”

„Będziemy walczyć aż do zwycię-

stwa!”

Po tych słowach audycję przerwało i rozległy się dźwięki pieśni „Wieczna Pamiątka” (wieczna pamiątka), którą od r. 1904 żegnano się w Rosji poległych rewolucjonistów.

Ciemna przeszłość i „plecy”
Sprawki sprytnego Pechowca
wiodą wprost do kryminału

Mieszka na Wąskim Dunaju. Zna go cała staromiejska dzielnica. Nazywa się Aleksander Pechowiec. Pechowcowi zdarzyło się ostatnio zamieszkać na jakiś czas w kryminale, ale trafia się to nie tylko pechowcom. Za coś spotkał Pechowca taki cios?

Wykombinował sobie, że jak będzie

„nabierał” ludzi z przeszłością, będzie mu to uchodziło bezkarnie. Bo kto z takich zechce się z nim sądzić. Przy tym Pechowiec to tak urządził, że uważał się za pokrzywdzonego.

Opowiadał wszystkim, że ma rozległe stosunki z urzędami państwowymi i może dla każdego wystarać się o szerokie plecy. A dziś bez „pleców” o posadzie nikt marzyć nie może. Tym bardziej gdy się coś tam w przeszłości przeszkrobało.

Pechowiec od „ludzi z przeszłością” wyludzał różne sumy od 100 do 300 zł na „libację dla dygnitarzy”, i przyjmując podania, zajmował się umieszczeniem petenta na dobrym stanowisku. Po jakimś czasie Pechowiec robił klientowi awanturę.

— Pan zataił swoją przeszłość —

mówił — urząd przeprowadził wywiad i dowiedział się o wszystkim. Najadłem się tylko wstydu.

O zwrocie pieniędzy mowy być nie mogło, bo przecież „libacja” odbyła się przed wywiadem.

Ale Pechowiec miał pecha. Trafił na Jana Tomczaka, który przeszłość miał zupełnie czystą. Pechowiec był przekonany, że i Tomczak... ale okazało się, że nie. Gdy mu Pechowiec zakomunikował, że wywiad... Tomczak poruszył wszystkie sprężyny i dowiódł swej nieskazitelności.

Ponieważ Pechowiec pieniądze przełulił — Tomczak dał znać policji. Dochodzenie ujawniło wszystkie sprawy Pechowca. Na jakiś czas osiadł za kratami.

Miłość i religia
Zagadkowe porwanie młodej żydówki

ZGIERZ, 7.5. 18-letnia Henryka Zylbersztajnowna poznała w przeszłym roku młodego operatora kinowego Jerzego Rybickiego, w którym zakochała się z wzajemnością. Młodzi postanowili się pobrać, ale na przeszkodzie stanęli im rodzice panny, którzy za nic w świecie nie chcieli się zgodzić aby ich córka przeszła na wiarę katolicką.

Wobec tego Zylbersztajnowna uciekła z domu rodziców i zamieszkała u swoich przyszłych teściów.

Onegdaj do mieszkania Rybickich zgłosili się jacyś dwaj osobnicy z interesem do młodego Jerzego. Gdy weszli do pokoju, w którym znajdowała się Zylbersztajnowna, jeden z

nich, mężczyzna o atletycznej budowie ciała, porwał młodą dziewczynę na ręce i zarzuciwszy ją sobie na plecy zaczął uciekać, podczas, gdy drugi trzymał szarpiąc ją i wzywając pomocy Rybicką.

Przed domem czekało auto do którego wpełznięto wyrwującą się dziewczynę. Przechodnie zauważyli numer auta i śledzącego na przednim siedzeniu ojca porwanej, którego poznano po rysopisie. Auto szybko odleciało w stronę Łodzi.

Powiadomiony komisariat PP wszczął energiczne śledztwo w celu wyjaśnienia tajemniczego porwania młodej dziewczyny.

całość. Już trzy czwarte naszego handlu zagranicznego odbywa się drogą morską, a tylko jedna czwarta — lądową. Zmienił się cały kierunek naszej struktury gospodarczej. Gdy dotychczas kroczyliśmy po linii wschód — zachód, teraz przetrzuciliśmy się na oś południe — północ. Odwróciliśmy się twarzą do morza.

Dziś już małe dziecko w Polsce

rozumie, że Gdynia i Gdańsk — to dwa płuca naszego kraju, którymi ten oddycha gospodarczo. Jedno i drugie jest nam potrzebne nieodzownie. Utrata któregoś z nich okaleczyłaby nasz organizm i pogrzyłaby go w ciężką niemoc, więc na każdą groźbę w tej mierze cały naród ruszy jednomyślnie, jak jeden mąż, do obrony swych praw.

Jasno i ciemno

Twarzą do morza

(w) Z inicjatywy polskiej odbył się w Gdyni zjazd inżynierów i fachowców morskich państw bałtyckich. Polska, posiadająca najmłodszy, a jednocześnie największy port na Bałtyku, zapoczątkowała zwołanie tego zjazdu i zaprosiła do siebie sąsiadów bałtyckich, z którymi łączą ją przyjacielskie stosunki i wspólne interesy nad tym samym morzem.

Mogła im pokazać Polska swe najnowsze urządzenia portowe i pochwalić się rezultatami swej pracy, dokonanej w tempie iście rekordowym. Referaty specjalistów polskich były przeważnie poświęcone właśnie portowi gdyńskiemu, historii jego powstania, warunkom budowy, organizacji przedsiębiorstwa, konstrukcji magazynów itp.

Potrąfiliśmy już wyrobić sobie fachowców własnych w nowej dla nas dziedzinie morskiej, którzy nie ustępują niczym specjalistom innych państw, posiadających znacznie starszą tradycję i praktykę w tej mierze.

Waga i znaczenie Polski nad Bałtykiem wyrasta coraz bardziej i ze stanowiskiem jej i rolą na morzu zaczynają się liczyć sąsiedzi. Napawa nas to otuchą na przyszłość. Dowodzi bowiem, że mocną stopą stanęliśmy u brzegu morskiego i że żadna siła nas stamtąd nie ruszy.

Zwiążaliśmy się z morzem ścisłymi więzami i zrosiliśmy się z nim organicznie w nierozdzielny

Przed udaniem się
na dworzec kolejowy
kup wcześniej
„NOWA RZECZPOSPOLITA”
gdyż pismo nasze jako niezależne,
nie jest sprzedawane przez
jedyne koncesjonarsze ministerstwo
komunikacji, jakim jest Tow. „Ruch”.

PEŁNA TABELA LOTERII

Wszystkie ciągnięcia w II-g m wyd. na str. 9

„Nakazana est ostrożność“

„Piaśt” o mowie p. wicepremiera
i o p. Miedzińskim

Zgodnie ze stanowiskiem NKW Str. Ludowego że prasa partyjna zajmie stanowisko w stosunku do przemówienia wicepremiera Kwiatkowskiego najnowszy numer „Piaśta” przynosi bardzo długi artykuł wstępny pt. „Dwie drogi”

Na wstępie stwierdza autor że mowa wicepremiera „znalazła głośnie echo w całej Polsce i niewątpliwie na ogół wywarła korzystne wrażenie... p. wicepremier bowiem przeciwstawił się wolem twierdzeniom i zasadom politycznym, które dotąd były rzucane jako nieomyślne, narzucone przez prasę i opinie sanacyjną”

Artykuł stwierdza, iż mimo ogólnych ram form przemówienia, w ramach tych może się zmieścić przyjęcie istotnych postulatów opozycji, a w szczególności programu ogłoszonego przed dwoma laty w Nowosielcach. Zastrzeżona zostaje jednak ostrożność, ponieważ „doświadczenie nauczyło nas nie poddawać się optymizmowi, iż z kół obecnie rządzących może wyjść rewizja systemu rządzenia i prawdziwe ideowe zjednoczenie większości społeczeństwa”.

„Wszyscy chłopcy — czytamy w artykule — pamiętają atmosferę Nowosielców, która zapowiadała oparcie i polityki i historii polskiej na szczególnym współdziałaniu wojska i chłopca.”

Ale któż może zapomnieć o

6 osób zginęło
podczas wybuchu kotła
parowego

INOWROCŁAW, 7.5. Podczas wybuchu kotła parowego w zakładach „Solvay” w Inowrocławiu - Matwy poniosło śmierć 6 osób, zaś kilka osób zostało ranych. Urządzenia i za budowania zakładu uległy częściowemu zniszczeniu. Ciała ofiar katastrofy zostały rozszarpane na kawałki.

Na miejsce katastrofy przybyły władze sądowo-lekarskie.

Konkurs na wystawy
w szkołach handlowych

Z inicjatywy Kupieckiego Instytutu Wiedzy Zawodowej ma być zorganizowany powszechny konkurs urządzania wystaw sklepowych dla młodzieży szkół handlowych.

Impreza ta, przewidziana na czas od 29 maja do 6 czerwca, ma wykazać stopień praktycznego przygotowania młodzieży do zawodu kupieckiego. Konkurs polegać będzie na tym, iż uczniowie szkół handlowych indywidualnie lub w niewielkich grupach udekorują wystawy wskazanych sklepów, stosując się do warunków konkursu.

Wyróżnione prace będą sfotografowane, a fotografie wszystkich wyróżnionych prac przesłane do Kupieckiego Instytutu Wiedzy Zawodowej, gdzie będą ocenione. Dla trzech najlepszych prac przewidziane będą nagrody. Nagrody przewidziane są również dla tych szkół, których uczniowie otrzymają trzy pierwsze nagrody oraz dla kupców, których wystawy sklepowe zostaną wyróżnione.

OGROD ZABAW
„STO POCIECH”
Otwarcie ogrodu w sobotę
o godz. 4 po poł.

dalszym rozwoju wypadków i sytuacji wewnętrznej na wsi, oraz o zarysowanym przez p. premiera Składkowskiego stosunku rządu do wsi.

Wszak ledwie w kilka dni po Nowosielcach przyszły Krzeszowice Oddziaływały nieznane nam siły, dla których atmosfera Nowosielców wydała się wyrokiem śmierci”

Artykuł ten był pisany jeszcze przed udzieleniem wywiadu przez wicepremiera Kwiatkowskiego p. Miedzińskiemu, którego autor artykułu ostro atakuje pisząc m. in.:

„Przez tyle lat panowie Miedzińscy i edukowani przez nich klienci głosili, że dla opozycji istnieje tylko Brześć i Bereza, że tak brzmieć ma rzekomy testament marszałka Piłsudskiego, że z tego powodu niedopuszczalna jest amnestia dla ofiar

Zbrodnicze ręce
sięgają po kościelne wota

W parku Traugutta siedziała na ławce pewna niewiasta. Obok siedziało kilku mężczyzn. Mówili szepcąc. Niewiasta miała jednak czujne ucho i usłyszała, że zawierają jakąś transakcję.

Trzej chłopcy sprzedawali jakiemś starszemu panu kilka złotych przedmiotów. Były to wota kościelne. W transakcji pośredniczył jeszcze inny osobnik. Razem było ich pięciu. Niewiasta poszła za nimi i przeprowadziwszy wywiad wtajemniczyła w całą sprawę policję.

Okazało się, że trzej młodzieńcy to Jan Dąbrowski, Stanisław Naparski i Juliusz Józefiak. Rankiem, gdy w kościele św. Ducha przy ul. Freta nikogo prócz nich nie było, skradli z ołtarza kilka wotów i sprzedali je Władysławowi Skrzyżkowskiemu z Annapola.

**WIELKA
REWIA**
Dn. 9, 10, 11, 13 maja rb.

**JOSEPHINE
BAKER**

wraz z jej zespołem
rewiowym i własną
orkiestrą

BAKER-BOY

2 przedstawienia
7.45 10 wiecz. punkt.

BILETY W CENIE
OD 1.70 DO ŻŁ. 10
JUŻ DO NABYCIA
w ORBISIE i w KASIE
TEATRU

W SOBOTĘ 7 NIEZIELE 8 MAJA
MIĘDZY NIEBEM A ZIEMIĄ
Skoki spadochronowe!
Wszyscy latają! i wiele
innych atrakcji.

Wejście 25 groszy. P. P. wojskowi
młodzież szkolna 15 groszy (0.49)

procesu brzeskiego, a w szczególności prezesa Witosa”.

Niewątpliwie, po wywiadzie wicepremiera spowodowanym przez p. Miedzińskiego — prasa ludowa nie omieszka się wypowiedzieć raz jeszcze i zając od powiednie stanowisko.

Jak Marian Rycerski
zamordował brata i kuzynkę

RADOM, 7. 5. Marian Rycerski, 15-letni chłopiec, zam. w gm. Chlewiska pod Radomiem, od najmłodszych lat zdradzał instynkty zbrodnicze.

Rycerski mając lat 11 uczęszczał do szkoły wraz ze swym bratem stryjczym. Chłopcy pospierzali się o stółkę. W czasie sprzeczki Rycerski wbił kuzynowi w plecy nóż tak głęboko, że ów padł na ziemię martwy.

Pośredniczył Antoni Czarny.
Wynik: kryminal.

Najlepsza ilustracja „zwycęstw” w Chinach
Japonia mobilizuje

LONDYN, 7.5. Reuter donosi z Tokio, że rząd japoński postanowił wydać w przyszłym tygodniu rozporządzenie cesarskie o wejściu w moc części ustawy o mobilizacji narodowej, niedawno uchwalonej w związku z obroną narodową.

Wejda wówczas w życie artykuły ustawy, dotyczące kontroli nad zapasami żywności i artykułami przemysłowymi, mobilizacji niektórych gałęzi przemysłu, kontroli nad fabrykami, gruntami itp.

Wiadomość ta wywołała wielkie zdziwienie, gdyż panowało przekonanie, że ustawa o

Uwaga filateliści!
Przewóz listów balonami

Dnia 8 maja odbędą się w Mościcach 10-te krajowe zawody balonowych o puchar im. płk. Waińkiewicza. Załoga balonów biorących udział w zawodach przewiezie pocztę, która będzie oznaczona specjalnymi datownikami.

Filateliści, którzy chcą tą drogą przesłać listy i kartki pocztowe, winni je kierować pod adresem urzędu pocztowego Mościce. Za przewóz balonami listów pobrana będzie normalna opłata pocztowa.

Oglašaj się
w „Nowej Rzeczpospolitej”

SFINKS Senatorska
Nasze ceny: 75 gr. 1 zł.

HURAGAN
(k 11)

ROMA P. 5, 7, 9
**ZA CUDZE
WINY**
(k 9)

W przerwach koncert

Tragedia rolnika

Zbrodnia w obronie życia
adw. Hofmoki-Ostrowski prosi o ulaskawienie

Do kancelarii cywilnej Prezydenta RP wpłynęła prośba adw. Hofmoki-Ostrowskiego, złożona w imieniu skazanego na rok więzienia rolnika Józefa Skopowskiego.

Józef Skopowski, rolnik na 36 morgach ziemi mając trzech synów nie chciał dzielić majątku, czując się mimo 65 lat życia dość krzepki, aby samemu gospodarstwo prowadzić.

Syn jego 35-letni Wincenty, mieszkając w domu rodziców wraz z żoną, która ustawicznie go podjudzała wywoływał raz po raz konflikty, tak, że z czasem obejście starego Skopowskiego zamieniło się w piekło.

Syn był już dwa razy skazany prawomocnym wyrokiem za pobicie ocalałego po raz drugi na 6 miesięcy więzienia, jednakże stary Skopowski za każdym razem przebaczył — na prośbę... synowej.

Dnia 20 kwietnia 1937 roku wczesnym rankiem stary Skopowski wybierając się w pole chciał wziąć ze sobą broń, leżącą podwórzu. Syn Wincenty rzucił się na oca i stracił go z bronią tak, że stary przewrócił się.

Syn porwał kamień i zamierzył się na oca. Skopowski chwycił za siekiere i w obronie własnego życia tak nieszczęśliwie ciał syna w kark, że Wincenty Skopowski wskutek upływu krwi skonał na drugi dzień.

Przed sądem okręgowym Skopowski tłumaczył się, że żal i rozgoryczenie wzięło w nim górę, nie wiedział co robi, nie panował nad sobą. Sąd skazał go na dwa lata więzienia.

Przeciw temu wyrokowi obrońca wniósł apelację, umotywowaną tym, że Skopowski działał w stanie obrony koniecznej, bo grożące mu uderzenie mogło być śmiertelne. Na życie jego godził syn, dwa razy już karany za podobne napaści. Sąd apelacyjny przychylił się do tych motywów i obniżył karę do roku więzienia.

W tym stanie rzeczy obrońca Skopowskiego adw. Hofmoki-Ostrowski zwrócił się do Prezydenta z prośbą o całkowite ulaskawienie, uzasadniając to tym, że Skopowski nie miał innego wyjścia, a żadnego napięcia zlewu woli czy niskich pobudek w czynię jego dopatrzeć się nie można.

Bezpośrednie skutki „Anschlussu”
Port w Trieście — zamarł

TRIEST 7.5. Port w Trieście, który obsługiwał w dużej mierze eksport z Austrii drzewa, magnezytu oraz rud żelaznych, po włączeniu Austrii do Niemiec — odczuł poważnie następstwa tej zmiany.

Rzesza niemiecka bowiem prawie całkowicie „zaanektowała” te trzy surowce dla celów niemieckiego planu czterol-

letniego. Nieznaczne, wolne dla eksportu ilości tych surowców są kierowane do portu w Hamburgu.

DZIS W KAUKASKIEJ
rendez-vous przy
WINIE I KOLACJI
Dolne salony Filharmonii Jasna 5
(t 1)

CENY FILHARMONIA
Pocz. 3, 5, 1
01. 75 **KSIAŻE**
X
21. 1.-
(k 10)

HOLLYWOOD
HOZA 29
**FABRYKA
SNÓW**
(k 2)

kino CZARY
CHŁODNA 29
„Kid Galahad”
nad program (k 1)

KOMETA CHŁODNA 49
**CZAR
CYGANERII**
i rewia
(k 3)

KINO ELITE
TEATR
(k 7) MARSZAŁKOWSKA 81-
TRELOWATA
I ORDYNAT MICHOROWSKI

CASINO oca 3
niebawym sukces
PRZYGODA PARYZEM
The Great Garrick
BRIAN AHERN
OLIVIA DE HAVILLAND
(k 5) W rolach głównych
z 11. 30 porank ulców

COLOSSEUM oca 3, 5, 7
**MOCNI
LUDZIE**
(k 6)

Przed 20 laty

Traktat bukareszteński pokazał jak Niemcy traktują przyjaciół

Dziś, dnia 7 maja upływa 20 lat od zawarcia traktatu pokojowego w Bukareszcie pomiędzy państwami centralnymi a pokonaną i przez rewolucję rosyjską i pokój w Brześciu Litewskim pozbawioną oparcia Rumunią. Pozostawiona sama sobie Rumunia nie mogła dalej się bronić. Już 9 grudnia 1917 r. zawarła w Focsani zawieszenie broni a 5 marca 1918 pokój wstępną w Bustea. Rokowania w Bukareszcie o pokój definitywny przeciągały się i szły, jak z kamienia. Doremnie jednak rząd rumuński Marghilomana, złożony z samych germanofilów, zwolenników starego już i steranego Piotra Carpa, wodziła orientacji niemieckiej w Rumunii, starał się w imię dawnych zasług i sympatii uzyskać łagodniejsze warunki. Niemcy nie okazały żadnych względów dla swych oddanych przyjaciół. I 7 maja trzeba było podpisać na zamku Cotroceni pod Bukaresztem, znajdującym się pod okupacją niemiecką, fatalny pokój.

Traciła w nim ówczesna mała Rumunia południową Dobrudżę na rzecz Bułgarii oraz północną na rzecz wszystkich czterech sprzymierzonych państw, Niemiec, Austro-Węgier, Bułgarii i Turcji. Musiała zgodzić się nabojesze „poprawki” graniczne na rzecz Węgier. Musiała wydać zwycizcom swoje bogactwa naturalne i zapewnić im wszelkie korzyści gospodarcze. W zamian za to nie uzyskała nawet przywrócenia suwerenności na uszczuplonym terytorium, które teoretycznie miało wprawdzie stanowić niepodległe państwo rumuńskie, ale faktycznie miało nadal pozostać i, aż do zafamania się Niemiec, istotnie pozostawało, pod okupacją armii Mackensena.

Germanofile rumuńscy zdobyli cenne doświadczenie. Przekonali się, że przyjaźń z Niemcami sięga tylko tak daleko, jak tego wymaga interes niemiecki. Ze nie jest jednak żadną obroną przed zabobnymi instyktami Niemiec i nie ułatwia wcale uzyskania od nich względów i korzyści. Raczej przeciwnie.

To też rząd Marghilomana przetrwał tylko tak długo, jak długo Niemcy siedzieli w Rumunii. Trwało to na szczęście tylko parę miesięcy. Traktat bukareszteński nie wszedł w życie i nie był nawet ratyfikowany. Zafamanie się niemieckiego frontu zachodniego i rewolucja w Niemczech i w Austrii położyły kres okupacji Rumunii przez armię Mackensena i siła się cofać, a Rumunia, pozostawiona sama sobie, weszła ponownie do wojny, z której wyszła jako Rumunia Mare, Wielka Rumunia, zrealizowawszy ideał zjednoczenia narodowego w niepodległym państwie.

Traktat bukareszteński pozostał więc tylko bolesnym wspomnieniem i cenna nauka. Dziś, po dwudziestu latach, warto jednak przypomnieć sobie jego datę. Powinna ona być ostrzeżeniem dla tych, którzy liczą na przyjaźń niemiecką i ich względów na oddane usługi. „Nibelungentreue” nie liczy się z takimi rzeczami. Jest ona wier na tak długo, jak długo innych potrzebuje, ale nie wówczas, kiedy inni potrzebują Niemiec.

Wypadki rumuńskie sprzed dwudziestu lat uczą o tym dowodnie. A tragiczna postać Marghilomana powinna pozostać na zawsze w pamięci wszelkich germanofilów — nie tylko w Rumunii.

W. NIENASKI.

Groźny manewr Czang-Kai Szeka Wojska chińskie pod Pekinem Ambasador Niemiec wyjechał do Berlina

KANTON, 7.5. Marsz. Czang-Kai-Szek wzmocnił armię chińską z 40 do 45 dywizji, objął sam dowództwo pierwszej linii frontu i przeszedł do energicznego kontrataku na szerokim froncie w południowym Szantungu. Prawe skrzydło chińskie po otrzymaniu posiłków posunęło się znacznie naprzód. W centrum linii wro zacięta walka. Komunikaty podkreślają męstwo ludności cywilnej, a zwłaszcza kolejarzy węzła Suchow, którzy często pracują pod ogniem nieprzyjacielskim.

Sytuacja wojsk japońskich okupujących Pekin przedstawia się coraz bardziej niekorzystnie, gdyż wojska chińskie otaczają powoli miasto, a niektóre oddziały znajdują się tylko 15 km. od Pekinu. Na zachód od miasta toczy się wielka bitwa artyleryjska.

Chińczycy przygotowują również atak na Nankin. Przednie stráže wojsk chińskich znajdują się podobno już o 10 km. od miasta.

TOKIO, 7.5. Generał Ott b. attaché wojskowy niemiecki przy rządzie japońskim, obecnie ambasador Rzeszy w Tokio wyjechał nagle z Kobe do Berlina po nowe instrukcje od swego rządu. Zda on relację o obecnej sytuacji na Dalekim Wschodzie.

„Sam jeden żyje na Kremlu” Demonstracyjny apel „starych bolszewików”

MOSKWA, 7.5. W dniu 1 maja we wszystkich więzieniach i obozach izolacyjnych więźni przez Stalina „starych bolszewików” zorganizowali demonstracyjny apel.

Podczas spaceru jeden głos wywoływał nazwiska pierwszego centralnego komitetu partii komunistycznej. Chór więźniów odpowiadał:

„Zmarł, rozstrzelany, zabity, uwięziony, na wygnaniu itp.”

Padły kolejno nazwiska nieżyjących: Lenin, Dzierżyński, Joffe, Cwierzgłow, Artiem; nazwiska roz-

strzelanych: Zinowjew, Kamieniew, Bucharin, Rykow, Kriestiniński, Muratow; nazwiska uwięzionych: Sokolnikow, Bubnow, Milutin, Szatmian, wreszcie wygnanych jak Trocki i Kofłajta — kończono zaś nazwiskiem Stalina, na które więźniowie odpowiadali:

„Sam jeden żyje na Kremlu”.

Spadł z komina hutniczego

W Hucie Pokój w Nowym Bytomiu zatrudniony przy rozbiórce komina hutniczego na wysokości 16 m Piotr Dyba z Bykownika stracił równowagę i runął w dół. Koledzy pośpieszyli mu z pomocą i wezwali pogotowie ratunkowe.

W drodze do szpitala Dyba zmarł.

Ks. Fryderyk Muckerman pozbawony obywatelstwa niemieckiego

Jak donosi „Europapress” z Berlina, znany jezuita O. Fryderyk Muckerman pozbawiony został obywatelstwa niemieckiego na zasadzie ustawy o unieważnianiu nadanego obywatelstwa i pozbawieniu niemieckiej przynależności państwowej z 24 lipca 1933 r.

O. Muckerman znany jest w Polsce ze swej działalności w czasie wojny na terenie Wilna. Po przyłączeniu do władzy hitlerowców, musiał on emigrować z Niemiec do Austrii, którą opuścił na kilka dni przed „Anschlusssem”.

Tygodnik „Zwrot” umieścił ostatnio kilka jego artykułów na aktualne tematy ideologiczne.

Brukarze żądają zmiany warunków pracy

ŁÓDŹ, 7.5. Rozpoczęty w dniu 4 maja strajk brukarzy trwa w dalszym ciągu. Odbyła się co prawda konferencja z prezydentem m. Łodzi, jednak wobec stanowiska zajętego przez Fundusz Pracy, który zastrzegł sobie wyłączność w decydowaniu o wysokości stawek dla brukarzy, nie da-

ła ona żadnego wyniku.

Związek brukarzy wystosował memoriał do ministerstwa opieki społecznej i do Funduszu Pracy, w którym wskazuje na konieczność podwyższenia stawek brukarzy z 8 zł na 12 i powiększenie tygodnia pracy do 6 dni ze względu na potrzeby gospodarce motywując swe stanowisko tym, że przedsiębiorcy prywatni, otrzymujący roboty prowadzone z kredytów udzielonych przez Fundusz Pracy mogą płacić swym robotnikom po 12 złotych dziennie.

Wobec takiego stanu rzeczy dziwnym musi się wydać fakt, że roboty prowadzone bezpośrednio przez władze miejskie kosztują drożej, wobec czego nie można obecnie podnieść płac brukarzom.

Wielka afera kolejowa Olbrzymie nadużycia urzędników

Sąd Apelacyjny w Katowicach rozpatruje sprawę szajki aferzystów kolejowych, która naraziła PKP na wielkie straty.

Emerytowany kolejarz Augustyn Zuber w porozumieniu z kilkoma urzędnikami kolejowymi wystawiał fałszywe listy przewozowe za zaliczeniem i pobierał w kasie stacyjnej nadane pieniądze, chociaż towar nie był wysłany.

Sąd Okręgowy w Katowicach skazał naczelnika stacji kolejowej w Imielnie Leona Ulrycha na 5 lat więzienia i utratę praw na 6 lat, Jana Goja, kasjera stacji Imielin i Jana Benzsa pracownika stacji towarowej w Katowicach na 3 lata więzienia i utratę praw na 5 lat, oraz Sobotę na 8 lat więzienia i utratę praw na 5 lat Zuber zamawiał towary, za które płaciła kasa kolejowa, za co skazany został na 7 lat więzienia i utratę praw na 10 lat. Augustyn Janoszka b. kasjer stacji Lipie, skazany został na 4 lata więzienia i utratę praw na 5 lat i wreszcie a Jan Szuba skazany został na rok więzienia. Sąd I instancji za-

liczył wszystkim oskarżonym arezt śledczy i zasądził od nich na rzecz skarbu państwa łącznie 314.649,35 zł.

Wyrok ten wywołał wielką sensację. Oskarżeni zaapelowali i dziś sprawa ta znalazła się na wokandy.

Robotnik pod parowozem

RYBNIK, 7.5. Na kopalni Rymer w Niedobczycach wydarzył się drugi w tym miesiącu śmiertelny wypadek.

W podziemiach tej kopalni przygnieciony został parowozem elektry-

cznym do muru robotnik Emanuel Pojda z Niedobczyc, ponosząc śmierć.

Urząd Górniczy w Rybniku prowadzi dochodzenia.

Dziecinna zabawa w wykolejanie pociągów

RYBNIK, 7.5. Na szlaku kolejowym Gerałtowie — Rzędówka położyli 2 młodociani chłopcy klody na torze w chwili kiedy nadjechał pociąg w kierunku Rybnika.

Kierownik parowozu zauważył przeszkodę na torze i pociąg zatrzymał. Jak wykazało dochodzenie przeszkodę tę położyli Alojzy Prohaska i Jan Pawlik, którzy ukryli się w krzakach, obserwując nadjeżdżający pociąg.

Za wybrzyk dzieci pociąg nie stanął do odpowiedzialności rodzice.

Czyżby unieruchomienie huty?

Mieszkańcy Siemianowic Śl. zaniepokojeni są pogłosem o mającym nastąpić unieruchomieniu wielkiego pieca w Hucie Laura.

Załoga Huty już obecnie obawia się

Po nominacji na senatora Profesor Bartel znowu na widowni

Wiadomość o powołaniu prof. Kazimierza Bartla do senatu w miejsce śp. Bobrowskiego, wywołała duże poruszenie w kołach politycznych stolicy.

Jest ono zrozumiałe, jeżeli się weź-

mie pod uwagę, że nowomianowany senator od marca 1930 r., czyli od zgłoszenia dymisji ostatniego rządu, któremu przewodniczył przez cały czas, tj. z górą przez 8 lat, pozostawał poza obrębem czynnej polityki.

Na stanowisku tym wytrwał K. Bartel mimo, że był on w tym czasie niejednokrotnie, ze strony swych przyjaciół, z pierwszych gabinetów „pomajowych” przedmiotem zabiegów, mających na celu jego zaangażowanie się polityczne w trudnych dla reprezentowanego przez nich „obozu” okresach.

Tak było na jesieni 1930 r. w okresie tzw. wyborów brzeskich, tak było we wrześniu 1935 r. w podczas formowania pierwszego parlamentu na zasadzie sławkowych ordynacji wyborczych. W obu wypadkach p. Bartel odmówił kandydowania do parlamentu z ramienia ówczesnego BBWR. W październiku 1935 r. wymówił się również od przyjęcia nominacji na senatora.

Mimo to osoba pierwszego premiera rządów „pomajowych” nie przestała zajmować uwagi zarówno prasy jak i kół politycznych. Związki przy każdej jego bytności w Warszawie nie ustawały pogłoski o tym, że ma on wkrótce powrócić do czynnej roli w życiu politycznym i to oczywiście na odcinku... rządowym.

P. Bartel każdorazowo tym pogłoskom zaprzeczal, oświadczając, że nie ma zamiaru wracania do polityki. Po wczorajszej nominacji trudno mu już będzie do tych zaprzeczeń powracać.

Trudno ma się rozumieć przewidywać w tej chwili, co oznacza ta nominacja p. Bartla. Jedno w każdym razie nie ulega wątpliwości, że coś znaczny i że znaczenie to wyjaśni się prawdopodobnie w najbliższym czasie.

14 wagonów wykolejonych śmierć konwojenta

KATOWICE, 7.5. Dnia 5 bm. o godzinie 23 przy wjeździe pociągu towarowego nastąpił Kostuchna uległo wykolejeniu 14 wagonów tego pociągu.

W wypadku zabity został konwojent pociągu Antoni Jurgaska z Katowic.

Na miejsce katastrofy wyjechała komisja kolejowa z dyrekcji katowickiej.

Rowerzysta pod autem

KATOWICE, 7.5. Na szosie pod Brzozowicami dwaj rowerzyści zderyżli się tak nieszczęśliwie, że jeden z nich wpadł pod nadjeżdżający samochód. Kierowca zahamował, było jednak już za późno.

Spód kół samochodu wydojbył ciężko poranionego Leona Nawreczkę z Chorzowa. Przewieziony do szpitala w Piekarach Śl. Nieszczęśliwy zmarł.

Zebranie ZPP włókienników w Łodzi

ŁÓDŹ, 7.5. Zarząd główny Związku robotników i robotnic przemysłu włókienniczego, Zjednoczenia zawodowego polskiego zawiadamia że dnia 8 maja 1938 r. o godz. 10 rano w lokalu własnym w Łodzi przy ul. Wólczajskiej 139 odbędzie się zebranie włókienniczy, na którym sprawę o ubezpieczeniu społecznym omówi referent ze Związku zawod. pracown. inst. ubezsp. społ. w Łodzi.

Referat sprawozdawczy z konferencji warszawskiej w sprawie urlopów robotniczych wygłosi sekretarz zarz. gł. p. Ignacy Kubiak, który z ramienia związku został delegowany na tę konferencję. O liczny udział członków proszą

Zarząd Główny ZPP

Pamiętaj o bezrobotnych

Czy rolnictwu pomorskiemu grozi nowa klęska nieurodzaju? Wzrost drożyzny — spadek produkcji Niepomyślna sytuacja Francji

Omawiając obecny stan rolnictwa pomorskiego, informuje Pomorska Izba Rolnicza, że po okresie korzystnych warunków atmosferycznych dla rolnictwa w miesiącu pierwszym kwartału br., nastąpiło nagłe oziębienie w ostatnich dniach marca. Temperatura przez cały miesiąc była poniżej przeciętnej dla tego okresu. Zniżka temperatury nocą dochodziła niekiedy do 6 st. C.

Opady były bardzo częste w formie deszczu lub deszczu ze śniegiem, a nawet w dn. 19 kwietnia spadł na całym Pomorzu śnieg, który pokrył ziemię warstwą około 10 cm grubości. Po dwóch dniach śnieg znikł. Na skutek powyżej opisanych warunków atmosferycznych da się zauważyć znaczne pogorszenie stanu oziminy, które w niektórych miejscach uległy zmarznięciu względnie zacierwieniu. Zboża jare, zasiane dosyć wcześnie, jak na warunki pomorskie, bo w drugiej połowie marca lub w pierwszych dniach kwietnia, miały wschody bardzo słabe, które z kolei uległy zacierwieniu. Groch polny powszednio bardzo rzadko, dużo nasienia prawdopodobnie zbutwiało w ziemi i nie skielkowało. Ziemiaki wczesne, zasadzone przed okresem zimna, a więc na początku kwietnia, nie wypuściły zupełnie kiełków.

Nasilenie robót polnych na skutek zimna i częstych opadów atmosferycznych zostało powstrzymane, a nawet w niektórych wypadkach uniemożliwione. Obecnie przy końcu miesiąca na glebach cięższych prac w polu nie można wykonywać zupełnie z powodu dużej wilgoci w glebie, przez co ukończenie robót wiosennych w polu znacznie się przedłuży.

Dla produkcji ogrodniczej przebieg pogody w ostatnim miesiącu również nie był pomyślny. Po wczesnych ciepłach, które spowodowały gwałtowne ruszenie wegetacji, chłody zahamowały wegetację i dopiero w ostatniej dekadzie zaobserwo-

wał się dało powtórne ruszenie wegetacji drzew owocowych.

Szkód większych w sadownictwie nie zaobserwowano. Wszelkie drzewa owocowe be-

da kwitły obficie. U drzew młodych spowodowane jest to lekkim uszkodzeniem korzeni w ziemi w roku ubiegłym i suchym latem.

Ogłoszono ostatnio dane statystyczne, które wykazują pogorszenie sytuacji gospodarczej Francji w I kw. rb.

Stan zatrudnienia we francuskim

przemysle metalowym ukształtował się o 26 proc. poniżej stanu z r. 1929. Wskaźnik produkcji w przemyśle budowlanym spadł ze 123 w r. 1929 na 55 w pierwszym kwartale rb.

Niepomyślnie przedstawia się sytuacja w przemyśle włókienniczym, gdzie wskaźnik produkcji wynosi 58 wobec 92 w r. 1929. Spadł również wskaźnik sprzedaży w wielkich domach towarowych ze 103 w r. 1929 na 53 w rb.

Wskaźnik kosztów utrzymania we Francji wyniósł w pierwszym kwartale rb, 688 wobec 581 w tym samym okresie rub.

Traktat handlowy z państwem irlandzkim

W związku ze zmianami ustrojowymi, jakie zaszły ostatnio w Irlandii, która po zawarciu porozumienia z Wielką Brytanią stała się niezależnym państwem Eire, przewidziane jest zawarcie umowy handlowej, regulującej wymianę towarową między Polską a Irlandią.

Na razie Ministerstwo Skarbu wydało zarządzenie, by towary prowadzone z Irlandii cłone były według stawek kolumny I taryfy celnej, jakie stosowane są wobec państw, z którymi Polska nie posiada odrębnych traktatów handlowych.

Do warsztatu do warsztatu

Lekarze samochodów

Nowe rzemiosło rozwija się w Polsce

Ulicami wielkich miast przejeżdża codziennie tysiące pojazdów mechanicznych.

Samochody osobowe, autobusy, ciężarówki wypierają z każdym dniem swego największego konkurenta, jakim jest koń.

Nie tylko zresztą obserwujemy to w miastach.

Wieża a szczególnie dobrze zagospodarowane majątki lub zorganizowani rolnicy w spółdzielnie rolnicze posiadają traktory tj. mechanicznie poruszające się plugi, brony, żniwiarki itp.

Rozwój (bardzo nikły w Polsce) motoryzacji przyczynił się do powstania nowego rzemiosła ślusarsko-samochodowego.

Ślusarstwo samochodowe jest całkiem nowym rzemiosłem. Zostało ono zaliczone do rzemiosła dopiero w dniu 30 czerwca 1936 r. i obejmuje zakres bardzo szeroki.

Przed wszystkim wyrób części składowych i montowanie ich w zespoły, naturalnie części, wchodzących w skład pojazdów mechanicznych.

Do pojazdów mechanicznych zaliczone zostały wszelkiego rodzaju samochody, traktory, motocykle, motorówki, zlizgowce i rowery.

Produkcja i reparaacja

Obok produkcji części tych pojazdów — jak informował mnie mistrz cechu ślusarskiego — muszą oni umieć naprawiać silniki, skrzynki biegów, dyferencjały, osie, ramy oraz wykonywać inne prace w zakresie mechanizmu tych pojazdów wchodzących.

Niezależnie od powyższego ślusarz samochodowy musi być w rzeczywistości konstruktorem. Często zdarza się wypadki, że dzięki jego osobistym uzdolnieniom i pomysłowości na

przedzie zremontuje wóz; dopasowując części z innej maszyny i tym sposobem ułatwia dojazd do miejsca gruntownego remontu.

Hasło motoryzacji pociąga za sobą potrzebę wykwalifikowanych fachowców nie tylko do kierowania motorami, ale jeszcze więcej do ich fabrykacji i reperacji.

Wyobraźmy sobie samochód jadący na szosie, prowadzony przez kierowcę lub kierownicę poza umiejętność prowadzenia auta nie mającą pojęcia o tajnikach konstrukcji auta, a tym bardziej jego naprawy.

Ile to zmartwień, ile kramu zanim zdoła się doprowadzić wóz z powrotem do miasta.

— Nas ślusarzy samochodowych — mówi mój rozmówca — jest stosunkowo niewiele. Często zdarza się jeszcze, że naprawą części samochodowej w razie wypadku czy zepsucia w drodze zajmuje się najbliższy kowal, który do niedawna robił plugi, kosy i świetnie kuł konie.

Zawód nasz jest zawodem młodym, lecz ma przed sobą wielką przyszłość. Muszą jednak poświęcić się mu z całym oddaniem ludzie młodzi o odpowiednim wykształceniu technicznym i po złożeniu egzaminu przed komisją mistrzowską w Izbie Rzemieślniczej. Zawód ten ma być w najbliższym czasie koncesjonowanym, a to dla tego, aby uchronić posiadaczy samochodów, czy jeśli chodzi o wieś traktorów i innych zmechanizowanych maszyn rolniczych od konserwacji przez pseudo ślusarzy, najczęściej „tandeciarzy”, rekrutujących się z przedsiębiorców wyznania moźeszowego.

Są jeszcze w Polsce miasta i miasteczka, w których nie sposób znaleźć mechanika, który by potrafił zreperować np. skrzynkę biegów czy drobne uszkodzenie silnika.

Dotychczas zarejestrowanych w cechu zwanym Stowarzyszeniem Właścicieli Przedsiębiorstw Naprawy Samochodów około 30 osób z Warszawy i województw centralnych kraju. Na Kresach Wschodnich reperacją samochodów zajmują się zakłady mechaniczne przy reprezentacjach samochodów, a w małych miasteczkach kowale, ślusarze wyrabiający klucze i zamki, wreszcie różni przedsiębiorcy nie wspólnego z naszym zawodem nie mający za wyjątkiem świadectwa przemysłowego, albo też i bez niego pracujący po kryjomu, jako przemysł anonimowy.

Zarobki

A jak kształtują się w panów branży zarobki? — pytamy.

To bardzo różnie, podobnie zresztą jak i w innych dziedzinach trzeba wprowadzić się na rynek, dać się poznać solidnością wykonania zleceń, a wtedy to i zarobki i możliwości rozwoju warsztatu są zapewnione. Sezon nasz w pełni trwa przez dwoje miesięcy od wiosny do późnej jesieni. W zimie wykonywa się więcej robót dla dużych przedsiębiorstw, produkując jako przemysł pomocniczy pewne precyzyjne części motorów czy podwozi. Przeprowadza się gruntowne remonty aut i przygotowuje do okresu intensywnej pracy sezonu.

Czeladnicy pracujący w naszym fachu zarabiają nieźle przeciętnie około 10 do 12 złotych dziennie. Pomoc fachowa praktykanci mają mniej, w każdym jednak razie około 5—6 zło-

tych na dniówkę jeśli mówimy o Warszawie. Na prowincji, gdzie są już rzemieślnicze zakłady ślusarstwa samochodowego, zarobki kształtują się na poziomie rynku, zaliczając jednak pracowników tej dziedziny do lepiej zarabiających.

Za panów pośrednictwem — kończy mistrz Z-ski — młodzież kończąca szkoły rzemieślnicze z wydziałów mechanicznych zachęcam, aby po odbyciu praktyki wyleźdździ na prowincję, zakładając w pobliżu szos — warsztaty reperacyjne pojazdów mechanicznych. Będą tam mieli z pewnością dobre utrzymanie i stałą robotę zarówno od automobilistów, jak i przy naprawie wszelkiego rodzaju mechanicznych maszyn rolniczych.

tek.

Ford ma kłopoty z własnymi plantacjami kauczuku

W roku 1937 Ford wyprodukował na swojej koncesji kauczukowej w brazylijskim stanie Para 4.800 t kauczuku. Jest to ilość niewielka, jeśli się zważy, że ogólne spożycie kauczuku wszystkich fabryk Forda wynosi 40.000 t rocznie.

Ford uważa jednak, że obecna produkcja jest tylko produkcją próbną. Dopiero w r. 1942 wytwórczość kauczuku zostanie podjęta na wielką skalę i pokrywać będzie nie tylko zapotrzebowanie fabryk Forda, ale także dużą część zapotrzebowania Stanów Zjednoczonych w ogólności.

Dotychczas pracuje na koncesji kau-

czukowej Forda 2.200 robotników. O ile produkcja zostanie rozszerzona, załoga robotnicza wzrośnie dziesięciokrotnie. Ponieważ jednak płace są bardzo niskie, gdyż wynoszą ok. 7 mil-rejsów dziennie, jako imigranci mogliby wejść w rachubę tylko robotnicy azjatyccy, przyzwyczajeni do niskich płac. I tutaj sprawa się komplikuje, gdyż władze brazylijskie sprzeciwiają się na ogół imigracji robotników z Azji. W sprawie tej rozpoczną się wkrótce pertraktacje między For-

Giełda pieniężna

Warszawa 6 maja.

DEWIZY: Holandia 295.15 (sprzedaż 295.89, kupno 294.41); Berlin 215.07 (sprzedaż 212.01); Londyn 26.45 (sprzedaż 26.52, kupno 26.58); Mediolan 27.99 (sprzedaż 27.85); Nowy Jork 5.29 7/8 (sprzedaż 5.31 1/8, kupno 5.28 5/8); Nowy Jork (kabel) 5.30 1/8 (sprzedaż 5.31 5/8, kupno 5.28 7/8); Paryż 14.90 (sprzedaż 15.50, kupno 14.50); Sztokholm 136.55 (sprzedaż 136.69, kupno 136.01); Zurych 121.55 (sprzedaż 121.65, kupno 121.05); Marka niem. srebrna 115.00 (sprzedaż 110.00).

PAPIERY PROCENTOWE: 3 proc. poz. prem. inw. II em. 82.58; 4 proc. państw. poz. prem. doł. 41.25—41.75; 4 proc. poz. konsol. (większe) 68.25—68.50; 4 i pół proc. poz. wewn. państw. 65.00; 5 proc. konwers. 70.00; 5 proc. poz. kolejowa konwers. 65.50; 4 i pół proc. L. Z. ziemskie soria V 64.00—64.50; 5 proc. L. Z. Warszawy 74.75; 5 proc. L. Z. Warszawy (1955 r.) 71.75—72.25; 5 i pół proc. oblig. m. Warszawy 70.50.

AKCJE: Bank Polski 116.00; Bank Zachodni 54.50; Warsz. Tow. Fabr. Cukru 55.00; Węgiew 29.00; Lilpop 75.00—75.25—75.00; Modrzewów 14.00; Ostrowiec 56.00; Starachowice 58.50.

Tendencja dla dewiz nieco słabsza, dla pożyczek państwowych i dla listów zastawnych nieco mocniejsza, dla akcji utrzymana; rubel srebrny 1.40, 100 kopiejek w bilonie rosyjskim 0.60. W obrocie prywatnym 5 proc. renta ziemskie (5000 zł) 52.00, (1000 zł) 55.00—52.00, (500 zł) 54.50—55.50, (100 zł) 64.00.

Giełda zbożowo-towarowa

Warszawa 6 maja.

Ceny za 100 kg parytet wagon Warszawy w handlu hurtowym, ładunkach wagonowych za gotówkę. Pszenica jednolita 28.50—29.00. Pszenica jara czerwona szklista 28.50—29.00. Pszenica zbierana 28.00—28.50. Żyto stand. 21.75—22.00. Jęczmień browarny — Jęczmień I stand. 18.00—18.25. Jęczmień II stand. 17.50—17.75. Jęczmień III stand. 17.25—17.50. Owies I stand. 21.50—22.00. Owies II stand. 19.75—20.25.

Uspokojenie spokojne. Ogólny obrót 1.835 ton. Pszenica obrót 68 ton. Żyto 219 ton. Jęczmień 27 ton. Owies 53 tony.

Przeciw przymusowi nałożenia pracowników do organizacji politycznych

Centralna komisja porozumiewawcza zw. pracowniczych na ostatnim odbytym zebraniu, energicznie zaprotestowała przeciw przymusowi nałożenia pracowników państwowych i samorządowych do organizacji politycznych na życzenie władz przełożonych i w związku z tym uchwaliła poniższą rezolucję.

Wobec ponawiających się wypadków werbowania członków do organizacji politycznych, zawodowych i samopomocowych drogą wywierania in dywidualnej presji na poszczególne osoby przez zwierzchników służbowych tych osób oraz drogą samowolnego umieszczania nazwisk na listach pewnych organizacji, bez złożenia

uprzednio dobrowolnie deklaracji przez zainteresowanych

— CKP potępiając jak najostrej tego rodzaju metody kaptowania zwolenników będące w wyraźnej sprzeczności z gwarantowaną konstytucją wolności zrzeszenia się, wzywa organizacje, wchodzące w skład CKP do energicznego przeciwstawienia się tym praktykom CKP apeluje również do ogółu członków związków zrzeszonych będących jednocześnie członkami organizacji, posługujących się wyżej wskazanymi sposobami działania, by bezpośrednio w tonie tych organizacji zdecydowanie zaprotestowali przeciwko stosowaniu demoralizujących praktyk.

Spadek zatrudnienia w przemyśle włókienniczym

LÓDŹ, 6.5. Według zestawień krajowego związku przemysłu włókienniczego stan zatrudnienia w drobnym przemyśle za ostatni okres tygodniowy przedstawiał się następująco:

przez 6 dni pracowało w 84 zakładach 11.033 robotników;

przez 5 dni pracowało w 9 zakładach 1.128 robotników;

przez 4 dni pracowało w 6 zakładach 627 robotników;

przez 3 dni pracowało w dwóch fabrykach 213 robotników.

Łącznie zaś pracowało w 101 fabrykach 12.901 robotników Ponadto 4 fabryki były nieczynne. Z liczby ogólnej przy jednej zmianie pracowało 8.712 robotników, przy dwóch zmianach — 3.919 i przy trzech zmianach — 270 robotników W porównaniu stan zatrudnienia za ostatni okres tygodniowy z poprzednim okresem — widać niewielki spadek zatrudnienia.

25 lat niezamordowanej pracy Jubileusz arcybiskupa J. E. X. kardynała Aleksandra Kakowskiego

Dziś upływa 25 lat od chwili powołania rektora rzymsko-katolickiej Akademii Duchownej w Petersburgu, ks. dra Aleksandra Kakowskiego na stolicę arcybiskupią w Warszawie. Następca Woronowiczów, Felińskich i Popielów objął dziedzictwo to w dobre przejęciu, w chwili, gdy miały się już ku końcowi rządy zabórcy mokiewskiego. Pisał więc w pierwszym swym liście pasterskim:

„Przychodzę do kraju swojego, do ziemi swojej, do ludu swego, i do kościoła swojego. Kocham ten kraj i tę ziemię, na której wzrastalem, wychowałem się i kształciłem, miłuję ten naród, z którego pochodziłem, którego kość z kości, krew z krwi i ciało z ciała jestem; czuję jak on czuje, myślę, jak on myśli, cierpię, gdy on cierpi, raduję się, gdy on się raduje“.

Zarówno w stosunku do rządów rosyjskich, jak i później niemieckich — Najdostojniejszy Jubilat występował nieugięcie, z całą stanowczością w obronie praw Kościoła, całości świątyni i dóbr kościelnych oraz przeciw bezprawiu i nadużywaniu władz okupacyjnych, uciskających ludność polską, mimo pogroźki usunięcia Go z Warszawy.

W dobie wojny światowej, gdy kraj był podzielony przez linie okopów, nie mogąc inaczej, w formie kazania (7. 2. 1915 r.) zachęcał do ufności w Bogu i ostrzegł przed waściami wewnętrznymi. Słuchacze rozumieli, iż walczyć mają nie o cudzą sprawę, lecz o Polskę katolicką i niepodległą.

Jeszcze wyraźniej mówił o tym Jubilat w liście pasterskim z dnia 15. 4. 1917 r. podkreślając, że

„zbliża się koniec męczeństwa naszego“... List ten władze niemieckie zrozumiały, iż Arcybiskup Warszawy tak samo jak Prymas Belgii, nie myśli o uleganiu przemocy.

Jako członek Rady Regencyjnej, ks. arcybiskup Kakowski gorliwie zabiegał o to, by Kościół i religia katolicka miały zapewnione uprawnienia w różnych dziedzinach życia publicznego i wytrwale czuwał, by prawa terytorjalne i polityczne przyszłego państwa polskiego nie były uszczuplane przez okupantów.

Gdy po wskrzeszeniu państwa polskiego — w 1920 r. — przyszła chwila próby, używa całej swej powagi, by rozbudzić w społeczeństwie ducha jedności, ofiarności i męstwa. Zarządza publiczne modły, odwiedza żołnierzy na pozycjach...

W Polsce niepodległej, obleczony w purpurę kardynalską pilnie zwraca uwagę na wszystko, co się dzieje wewnątrz społeczeństwa. W wielu swych listach pasterskich wskazuje na trapiące nas bolączki i na środki zaradcze.

Po 25 latach wyteźonej i owoc-

nej pracy Arcybiskup Warszawy, ks. kardynał Kakowski jest pełny sił i energii. W rocznicę Jego nominacji na katedrę arcybiskupią stolicy Polski towarzyszą Mu szczerze życzenia synowskie kapłanów i wiernych: *ad multos annos!*

Przewidziona zmiana krytyk się nie boi

Rozmowa o zmianie rządu

- Na jesieni rząd się zmieni
- Nie do wiary, nie do wiary!
- Lecz, pod słowem, będzie nowy
- Nowy?
- Rząd
- A system?
- Stary.

GRYF.

Drożdży jeszcze nie tknięto Proces Starzyński contra Studnicki Pierwsze zeznania świadków

Wczoraj wznowiono po tygodniowej przerwie proces apelacyjny prezidenta Starzyńskiego przeciwko Władysławowi Studnickiemu.

Proces, jak i poprzednio wzbudził duże zainteresowanie. Sala sądu apelacyjnego wypełniona po brzegi. Na ławie oskarżonych pojawił się Studnicki w towarzystwie adwokatów Zielińskiego i dra Chmurskiego. Stawił się również komisaryczny prezydent Starzyński w towarzystwie pełnomocników swoich adw. Paschalskiego i Skocznińskiego.

Na wstępie adw. Chmurski zgłasza wniosek o dołączenie do sprawy tezki, zawierającej wycinki prasowe dotyczące działalności obecnego

zarządu miasta i prezydenta miasta, które to wycinki oskarżony zaoferował dla udowodnienia postawionego prezydentowi miasta zarzutu autoreklamy. Tezki te nie zostały dołączone do protokołu ani też zwrócone. Po nieważ stanowią one dowód rzeczowy i zebranie tych materiałów obecnie w krótkim okresie czasu jest niemożliwe, adw. Chmurski prosi sąd o zarządzenie sprowadzenia tych tezki.

Poza tym adw. Chmurski zgłasza wniosek o przesłuchanie świadka Śniechowskiego na okoliczność, że wyrok złożony w czasie rozprawy w dn. 3 kwietnia br. przez pełnomocnika oskarżyciela prywatnego, dla stwierdzenia, iż p. Śniechowski został wykluczony ze Związku Legionistów — nie został zatwierdzony przez władze wojenne najwyższe i że kpt. Śniechowski korzysta nadal z praw członka Związku Legionistów.

Prokurator Misuna oponuje przeciwko wnioskowi.

Po krótkiej naradzie sąd oddał wnioski obrony i następuje odczytanie referatu.

Dalsze wnioski obrony, jak i oskarżonego również odrzucono, z wyjątkiem wniosku o przesłuchanie b. dyrektora departamentu min. skarbu p. Koszko, znanego z procesu Michalskiego.

Przewodniczący zwraca się do osk. Studnickiego zapytaniem:

— Czy oskarżony przyznaje się do winy?

Osk. Studnicki: — Do winy się nie poczuwa. Nie mam nic do dodania poza tym co poruszyłem na przewodzie w pierwszej instancji.

Pierwszy zeznaje b. naczelnik Wydz. Wojskowego generał Szpakowski — zwolniony, jak wiadomo bez podania motywów tego zwolnienia — za trzymiesięcznym wypowiedzeniem. Świadek powołany był na okoliczności „lamania charakterów“.

„Przykre zwo'nienia“

Świadek stwierdza, iż był zaskoczony wypowiedzeniem, cieszył się bowiem dobrą opinią u przełożonych i podkreśla jednocześnie, że ze strony p. Starzyńskiego odczuwał zawsze przychylny stosunek do siebie.

Adw. Zieliński: — Czy za czasów prez. Starzyńskiego nie było wypadku narzucania panu do pańskiego wydziału jakichś urzędników?

Sw. Szpakowski: — Przypominam sobie jeden taki wypadek. Na czele referatu personalnego w moim wydziale stał urzędnik Peche, z którego byłem bardzo zadowolony Wydział personalny zawiadomił mnie, że na jego miejsce przyjęty będzie inny urzędnik Jastrzebski. Sprzeciwiałem się temu, jednak bez skutku — Jastrzebski otrzymał nominację.

Na pytanie obrońcy świadek stwierdza dalej, że te zwolnienia robiły na

...

Nowe ustawy nauczycielskie i adwokackie

W dzisiejszym „Dzienniku Ustaw“ ogłoszone będą dalsze ustawy przyjęte podczas ubiegłej sesji.

M. in. wejdzie w życie nowa ustawa obniżająca opłaty stemplowe przy sprzedaży drobnych nieruchomości, oraz ustawa o kwalifikacjach nauczycieli w szkołach zawodowych.

W przyszłym tygodniu nastąpi ogłoszenie, oczekiwanej już od dłuższego czasu ustawy o reformie ustroju adwokatury.

Podróżuj LOTEM

„Wsi spokojna, wsi wesola...“ Pod „opieką“ granatowych mundurów

W związku z osławionym biuletynem agencji „Iskra“ o „nastrojach strajkowych na wsi“ — nieskonfiskowany „Zielony Sztandar“ zamieszcza taki oto obrazek ze wsi małopolskiej — obrazek pono bynajmniej nie od

osobniony.

„Oto co pisze nam jeden z czytelników z pow. limanowskiego: „Przechodzę parę razy na dzień koło zagrody znanego działacza S. L. Józefa Mamaka i widzę stale policjantów strzegących bez przerwy nie wie dzieć czego, u Mamaka. Zainteresowałem mnie to, wszedłem do domu i informację udzielił mi strażony stary 71 letni prezes powiatu. Józef Mamak, b. naczelnik gminy, członek rady i wydziału powiatowego, kasy Stefczyka, radny miasta i innych poważnych instytucji.

Otóż gdzieś od Wielkiego Czwaraku śledzą i nie spuszczaają oka z mieszkania i osoby Mamaka. Aresztu domowego nie należy ani nie zawiadomili. — Każdemu krokowi jego towarzyszy policja. Idąc do swego pola, obory, chlewa, stodoły, sąsiada, adwokata, sklepu, urzędu, ba nawet do kościoła ma za sobą towarzyszącą mu z tyłu tajną i mundurów policję.

Nie puszczają do zagrody żadnej furi obcej, jeżeli po nawozy sztuczne wchodzące luzem do mieszkania. Nie ominą nawet żebraka. Był wypadek kiedy przewrócili do góry nogami worek działowski.

Podczas jarmarków przybytna straż Mamaka bywa podwójna. Wartują po dwóch, zmieniają się co osiem godzin. Zazdroszczą temu Mamakowi, zazdroszczą i inni, śpi spokojnie, nie mu nie zginie. Wygląda sobie dobrze, coraz lepiej!

W ostatni jarmark limanowski 25 kwietnia przyjechała do miasta kilkunastoma autami tzw. policja szturmowa w pełnym uzbrojeniu. Za autami jeździły ucepione kuchnie polowe. Często maszerowali ze śpiewem ulicami miasta i koło domu Mamaków.

Ludzie różnie to komentują. Jedni sądzą, że będą bić żydów, gdyż rozlepią się po powiecie ulotki o walce z żydami. Znowuż jedni twierdzą, że to będzie odpowiedź na „teror“.

Zebrań Zw. Detal. Kupiectwa Chrześc.

Jutro odbędzie się w Warszawie walne zebranie doroczne Centralnego Związku Detalicznego Kupiectwa Chrześcijańskiego RP. Zebranie odbędzie się w sali Towarzystwa Higienicznego przy ul. Karowej 31.

ła kilka rewizji u wielu działaczy ludowych. Rewizje takie odbyły się w Pawłosiowie, gdzie zabrano korespondencję Janowi Maziarzowi, w Chłopiach szukano u prezesa koła oraz w domach trzech ludowców ulotek, w Rudolfowicach przeprowadzono rewizję poszukując uchwał kongresowych u 12 ludowców.

Osobistą rewizję przeprowadzono w Jarosławiu u Al. Kubaszka, członka SL, właściciela taksówki, prócz tego zarządono rewizję w domu oraz w taksówce.

Świetne perspektywy artystyczne... i zwykłe oszustwo

Od jakiegoś czasu zamieszkał w Warszawie Michał Roboczy, występujący jako kompozytor i muzyk. Skomponował kilka nie granych jeszcze oper, wiele chorągów, pieśni, symfonii, menuetów itp. Roboczy przybył do Warszawy z Kowla.

Wśród zamieszkałych w Warszawie Rosjan zaczął przybywać z Wołynia an gażować do organizowanego przez siebie chóru wszystkich, kto czuł w sobie choćby iskrę talentu śpiewaczego.

Zamieszkał na Grochowie u panny Wacławy Głyszowskiej i w jej mieszkaniu zainstalował na razie swoją kancelarię. Oczywiście przyjmował dość duże wpisy. Chór jego miał do zgraniu się i wyćwiczeniu w śpiewie wyjechać do Paryża na gościnne występy.

Z drugiej strony „zdolny muzyk“ odwiedzał zamożniejszych Rosjan, bądź Polaków, znanych z sympatii do dawnej Rosji, przedstawiając im materialne potrzeby chóru, który nazwał „Martonia“ Roboczy był elokwentny i umiał przemówić do kieszeni ludzi, którzy składali mu dość duże ofiary. Ponieważ jednak do lekcji śpiewu

nie przystępował, wśród zaangażowanych śpiewaków poczęto szemrać i wreszcie ktoś rozpoznał w nim oszusta, który w taki sam sposób wyłudził dość dużo pieniędzy od mieszkańców Wilna. Sprawa oparła się o policję. Spryciarza i jego sekretarkę, jak się okazało damę jego serca, zatrzymano.

Obniżone zarobki pisarzy hipotecznych

Weszło w życie nowe rozporządzenie Ministerstwa Sprawiedliwości dotyczące taksy dla pisarzy hipotecznych.

Jak wiadomo, otrzymanie zarobki pisarzy hipotecznych, były przedmiotem ostrej krytyki i stały się tematem dyskusji w ciałach ustawodawczych. Opłaty pobierane przez pisarzy hipotecznych w związku z zakładaniem ksiąg nieruchomości o obszarze poniżej 50 ha, położonych poza obrębem miast, obniżone zostały do 6 zł, zaś w innych wypadkach do 12 i 18 zł.

nim przykre wrażenie.

— Czy pan znane są wypadki lamania charakterów, czy pan może sam być w takiej sytuacji?

— Ja w takich sytuacjach nie byłem. Natomiast przypominam sobie, że pewnego razu zgłosiło się do mnie kilku starszych urzędników, którzy wskazując na zwolnienia w zarządzie miejskim pytali mnie czyby nie było dobrze, aby wstąpił do BBWR, aby się w ten sposób ufatować. Powiedziałem im, że takie masowe wstąpienie do organizacji zrobiłoby raczej wrażenie nieszczerzego gestu. Przyszli do mnie z tą sprawą z własnej inicjatywy.

„Ludzie słabi“

— Jak pan zakwalifikował ten odwruch urzędników?

— Rozumiałem, że to ludzie słabi, że boją się. Określenie, że byli to ludzie ze złamanym charakterem jest może za mocne, po prostu byli to ludzie słabi.

Po krótkiej przerwie przewodniczący ogłasza decyzję sądu przesłuchania świadka b. dyrektora departamentu Koszki, którego w międzyczasie sprowadzono do sądu. Zeznania jego dotyczą stosunku p. Starzyńskiego jako wiceministra skarbu do Michalskiego.

Cień Michalskiego

Przewodniczący: — Co panu wiadomo o forytowaniu Michalskiego przez wiceministra Starzyńskiego?

Sw. Koszko: — Wiceminister Starzyński jak sam zeznał, uważał go za duszę departamentu podatkowego, za urzędnika który ogarniał całokształt zagadnień nie tylko fiskalnych, lecz i ekonomicznych.

Przewodniczący: — Czy był taki wypadek, że wicemin. Starzyński porozumiewał się raczej z Michalskim, niż z panem, jako dyrektorem departamentu?

Sw. Koszko: — I owszem, gdy wicemin. Starzyński objął nadzór nad departamentem, zameldowałem się u niego, jednak był zajęty i nie przyjął mnie.

Obrona: — Jaka była polityka personalna wicemin. Starzyńskiego, czy zwracał on uwagę na fachowość, czy na zasługi wojenne i niepodległościowe?

Sw. Koszko: — Jeżeli chodzi o zasługi wojenne czy niepodległościowe to moment ten był uwzględniony. Jeśli ktoś miał te zasługi to miał szanse pierwszeństwa.

Obrona: — Czy ktoś niefachowy mógł na podstawie zasług otrzymać wyższe stanowisko w ministerstwie?

— Trudno mi odpowiedzieć, dlatego, że jeśli chodzi o całość ministerstwa nie badałem tego.

Prezydent Starzyński: — Czy Michalski był w min. skarbu przed moim przyjęciem do ministerstwa?

Sw. Koszko: — Był.

Prezydent Starzyński: — A więc nie ja go przyjmowałem do ministerstwa?

Świadek: — Nie.

Prez. Starzyński: — Ilu naczelników u pana za moiego urzędowania zwolniono?

— Sw. Koszko: — pan minister spowodował ustąpienie jednego naczelnika wydziału III Lubowickiego.

Prez. Starzyński: — Wiecej tylko jednego.

Następnie Studnicki zadaje kilka pytań, które przewodniczący uchyla, jako nie mające nic wspólnego ze sprawą.

Studnicki: — Czy za urzędowania p. Starzyńskiego były redukcje w centrali?

Sw. Koszko: — Były różne zmiany organizacyjne, przychodzili nowi ludzie, zmieniali się referenci, powstawały nowe wydziały jednak zmian naczelników wydziałów nie pamiętam.

Na tym przewod zamknięto. Dalszy ciąg rozprawy nastąpi o godz 9-ej rano w sobotę.

O „trupach” — „młynie” — „plotkarzach” — „szewcach” — „krawcach” itp. Świadkowie mają krótką pamięć Dwunasty dzień procesu skarbowego

Wczorajsza rozprawa obfitowała w momenty wesole dzięki zeznaniom niektórych świadków — zwłaszcza świadka Malinowskiego. Z zeznań tych dowiedzieliśmy się, co to były „trup” w urzędowaniu. Określano w ten sposób zaległości podatkowe. Urzędy skarbowe — to były „młynie”, w których zbierało się wielu „plotkarzy”. Różni urzędnicy zwracali się z interwencjami do Michalskiego. Każdy miał „swego” szewca, krawca...

Na ogół okazuje się, że i pamięć świadków jest bardzo zawodna i że przekleństwem każdej sprawy karnej, z punktu powodzenia jej w duchu życzeń prokuratorów — jest upływ czasu. Na każdym kroku słyszy się odpowiedzi świadków bardzo możliwe, że tak było, że tak zeznawałem... ale było to cztery lata temu... za dwa, trzy lata zapomnę o tym co mówię dzisiaj...

Przypomina się mimowolnie anegdota żydowska: że sprawą karna jest tak, jak z blacha: z początku jest taka gorąca, że jej dotknąć nie można ręką... a później to już można na niej usiąść w kostiumie kapelowym...

anonimowy telefon — żeby złożył 10 tysięcy.

Za pomocą biura detektywów świadek ustalił kontakt między Runcewiczem a adw. Grosskopffem. Świadek słyszał opinie, że jest polecenie załatwiania w urzędach wszystkich spraw, w których występował adw. Grosskopff.

Dochodziły wiadomości, że wzajemian za pożyczki robiono grzeźności, — konkretnie jednak, jakie — świadek nie wie. Naczelnik Malinowski uskarżał się przed Segalem, że został przeniesiony do Wilna, gdyż nie był „powolny” Michalskiemu.

Świadek potwierdza odczytane zeznania.

Adw. Prager: — Co znaczy, że zdykontował pan weksel Michalskiego, żeby mieć dokument?

Sw. Segal: — Weksel ten pokazywałem naczelnikowi izby po rewizji. Uważałem, że rewizja była zrobiona na polecenie insp. Runcewicza.

Adw. Prager: — Jaki to związek miało ze sprawą?

Sw. Segal: — Zrobiłem przysługę. Przewodniczący: — Sąd uważa, że pan się uchyla od zeznania i postanawia zaprzysiąc świadka.

Sędzia: — W jakim celu powiedziało, że chciał mieć dokument.

Sw. Segal: — W owym czasie wszyscy mieli takie weksle. Ja też chciałem mieć. Później dopiero przedstawiłem ten weksel prezesowi izby skarbowej...

Przewodniczący: — Przecież pan mówił, że chce mieć dokument na wszelki wypadek...

Sw. Segal: — Nie przypominam sobie...

Sędzia: — Jak to było z opowiadaniem Malinowskiego, że był zdenerwowany?

Sw. Segal: Malinowski opowiadał mi, że jest zdenerwowany, bo ma jakieś polecenie od Michalskiego — nie zgodne z ustawą.

„DOBRY URZĘDNIK — ZŁY DIPLOMAT...”

Ostatni zeznał, sw. Okniński: Przypominam sobie tylko jedną sprawę Grünstajna, u którego znaleziono nieprawidłowe księgi. Dostałem polecenie opracowania wniosku do prokuratora. W tym czasie płanik wniósł podanie do ministerstwa, żeby nie wyszczynać dochodzenia. Podanie to wreczył świadkowi nac. Malinowski, dodając, że jeden z wyższych urzędników życzy sobie, aby załatwić to podanie przychylnie. Odmówiłem — a za kilka dni Malinowski po raz drugi żądał żebym zrobił wniosek.

Dalem wniosek nieprzychylny. Wówczas Malinowski oświadczył, że jestem dobrym urzędnikiem, ale złym dyplomata. Wniosek mój przerobił — zmienił.

W kilka dni Malinowski oświadczył mi, że ze mną pracować nie będzie i zaproponował mi przejście na inne stanowisko.

Sędzia Rybczyński: — Czy Malinowski nie mówił o jakiegoś urzędniku...

Czy nowe TKKT operowe? Pomysł organizacji opery dla większych miast Polski

Wyłoniona przez prezydium Tow. Przyjaciół Opery „Komisja Przyszłości Opery”, w skład której wchodził wybitny operolodzy i rzeczoznawcy finansowo-organizacyjni, ukończyła swą działalność opracowaniem konkretnego wniosku w sprawie reorganizacji opery.

Wniosek będzie przedstawiony mianowicie przed wyjazdem do Warszawy, Lwowa, Poznania, Krakowa, Wilna, Bydgoszczy i kilku innych) będzie mógł poprzeć materialnie akcję prowadzenia i reorganizacji teatrów operowych oraz w jakiej wysokości. Komisja w trosce przede wszystkim o los opery w stolicy kraju nie mogła przejść do porządku dziennego nad sprawą teatrów operowych w innych miastach polskich, a to zarówno z zasadniczych względów kulturalnych jak i z powodów budżetowych. Przeprowadzone badania wykazały, że dotychczasowy sposób prowadzenia opery w Teatrze Wielkim w Warszawie narażał jej budżet na niezawodne zafundowanie. W ostatnim 10-letciu, po ustąpieniu śp. Emila Młynarskiego z kierownictwa opery warszawskiej, żadna z dyrekcji tego teatru nie potrafiła związać wydatków z dochodami...

ka chodzą — kto dał polecenie przychylnego załatwienia sprawy?

Sw. Okniński: — Mam wrażenie że chodziło o Michalskiego. W innej sprawie również stwierdziłem zbyt niskie wymiary. Urzędnicy uprzedzili mnie, że ten drugi płanik był wyjątkowo ustosunkowany, że kilku urzędników na nim „potknęło się”. Nie przestraszyłem się i dokonałem wymiaru.

W sprawie tej interweniował adw. Kaliski. Ten śmiejąc się zapytał, czy nie przyjmę prezentu — pianina... Poradziłem mu, żeby z takimi dowcipami nie występował.

Płanik potem wycofał się z sprawy od adwokata. Po jakimś czasie izba zażądała ode mnie akt — a w parę miesięcy dowiedziałem się, że wyimiaru moje dodatkowe zostały uchylone.

Sprawę tę wziął p. Malinowski — ku zdziwieniu ogólnemu uznał, że nie należy.

Wszyscy byli zdziwieni, gdyż nigdy z takimi ograniczającymi wnioskami kierownicy nie występowali. Wkrótce potem przeniesiony zostałem do innego urzędu.

Ciągle to samo Tajemniczy dyrektor banku w ciemnych okularach

Przed Bankiem Polskim stał reemigrant z Kanady Tadeusz Rogalski. Medytował gdzie zmienić dolary. Zbliżył się doń jakiś osobnik pytając na co czeka. Rogalski powiedział o co chodzi. Nieznajomy ostrzegł go wówczas, że jeśli pójdzie z dolarami do banku może być zatrzymany, bo obcej waluty nie wolno przy sobie trzymać ani jednego dnia po wieździe do kraju i trzeba ją zmienić zaraz na granicy. Ale dobrze się trafiło, bo on, nieznajomy zna dyrektora banku i pogada z nim, żeby Rogalskiemu krzywdy nie robił.

Jakoż niebawem nadszedł dyrektor w ciemnych okularach. Nieznajomy wstąpił się doń za Rogalskim. Dyrektor przyjął pieniądze, napisał karteczkę i polecił zgłosić się do kasy po polską walutę.

Nie trzeba dodawać, że Rogalski pieniędzy nie otrzymał. Tajemniczy nieznajomy i „dyrektor” znikli jak kamfora.

Biedny reemigrant poszedł do urzędu emigracyjnego ze skargą. Wprawdzie zabrali mu tylko kilkadziesiąt dolarów, ale i tego szkoda.

Wysyłacie dzieci na półkolonie letnie

Stołeczny komitet pomocy dzieciom i młodzieży zajmie się rejestracją wszystkich dzieci skierowanych przez szkoły, rodziców, instytucje społeczne etc. na półkolonie letnie w Warszawie. Dzieci w wieku szkolnym będą rejestrowane wyłącznie na terenie szkół powszechnych. Zapisy przeprowadzone będą od 9 do 28 bm.

Przewidywany jest 6-tygodniowy pobyt na półkoloniach za pełną opłatą 25 zł i ulgowa, przy grupowych zapisach dzieci, 8 zł za cały czas pobytu. Niezależnie od tego pewna liczba miejsc na półkoloniach będzie bezpłatna.

Indywidualnych zapisów komitet przyjmować nie będzie.

Elektrycznym aparatem odgadywali myśli

Od pewnego czasu objężdżali miasta i miasteczka dwaj wróżbicy, reklamujący się posiadaniem elektrycznego aparatu do odgadywania myśli ludzkich. Pod tym pozorem popieliali oni rozmaite oszustwa i kradzieże. Wskutek rozesłania listów gończych aresztowano pomysłowych oszustów pod Samborem.

Okazało się, że są to dwaj wielokrotnie notowani kryminaliści Jan Gałuch i Adam Gelert, którzy byli notowani przez policję warszawską.

Pamiętaj o bezrobotnych

JEŚLI chcesz mieć piękne i zdrowe zęby czyść tylko szcztótką znaną z dobrego PATENT D-RA ZIELIŃSKIEGO

Fabryki J. B. KOZAKOW i Syn WARSZAWA OKOLNIK 5a. tel. 318-46 (05)

UBIORY gotowe męskie i damskie w wielkim wyborze poleca Alfred LEIBRANDT

ul. WSPÓLNA 14, TEL. 9.00-47 (firma chrześcijańska) Czytelnikom „Nowej Rzeczpospolitej” specjalny rabat (022)

„ŻEBY WŁADZY BYŁO PRZYJEMNIE...”

Z kolei zeznawał b. kierownik działu finansowego izby skarbowej Wolski.

Sw. Wolski wyjaśnia, iż firma GTP złożyła podanie o umorzenie zaległości podatkowych. Podania były dwa — pierwsze świadek sam zbadał szczegółowo i dał wniosek przychylny. W sprawie drugiego podania otrzymał polecenie od inspektora Malinowskiego, aby załatwić je jak najprędzej.

Sędzia R.: — Czy pan był przekonany, że należało zaległość umorzyć?

Sw. Wolski: — Tak jest.

Sędzia R.: — Co mówił Malinowski?

Sw. Wolski: — Że ministerstwo po lećto przyspieszenie sprawy.

Również w sprawie Sosnowieckiego Towarzystwa Węgl. — świadek otrzymał polecenie załatwienia wniosku w terminie trzydniowym.

Ciekawie przedstawia się rozmowa sw. Wolskiego z nac. Malinowskim w sprawie GTP. Malinowski miał się wyrazić, że przychylnie załatwienie tej sprawy będzie „przyjemne władzom”.

„ADWOKAT — KOMBINATOR”?

Sw. Malinowski b. inspektor, obecnie na emeryturze zasadniczo „zapomniał” o swoich rozmowach i poleceniach — po odczytaniu mu zeznań w śledztwie, oświadcza, że musiało widocznie tak być — i potwierdza te zeznania. Nie przypomina sobie absolutnie, aby mówił, że przychylnie załatwienie sprawy GTP „będzie przyjemne władzom”.

Z odczytanych zeznań wynika, że adwokata Grosskopffa uważał za „kombinatora”.

Świadek twierdzi, że Michalski nigdy nie dawał mu poleceń. Niejak Segal przemysłowiec i przewodniczący komisji odwoławczej skupował weksle Michalskiego „na wszelki wypadek”.

W urzędzie skarbowym było jak w młynie — ciągle przychodzili zajęci plotkarze.

O innym urzędniku skarbowym późniejszym świadku Oknińskim wyraża się, że miał „płasek w rekawach”... tzn. że był leniwy (?)

ANONIMOWY TELEFON

Sw. Segal dykontował weksle Michalskiego. Z odczytanych zeznań wynika, że świadek był dyrektorem firmy Neufeld. Był członkiem komisji liczącej. Od czasu sprawy Kozłowskiego był stale szkanowany. Raz odbyła się rewizja w firmie Neufeld i wówczas książki zostały zabrane do urzędu — a po drodze zginęły. W tym czasie świadek otrzymał

Walka o Puchar Dawisa

**Polska bije Danię 2:0 w Katowicach
Hebda i Tłoczyński wygrywają**

W piątek rozpoczął się w Katowicach mecz tenisowy o puchar Davisa pomiędzy Polską i Danią. Pierwszego dnia Polska odniosła dwa zwycięstwa: Hebda pokonał Ploughmana 6:2, 6:2, 6:1, a Tłoczyński wygrał z Bekevoidem 6:2, 6:3, 6:2.

Gra Hebda z Ploughmanem była bardzo interesująca i wykazała znaczną przewagę Polaka. Był on znacznie regularniejszy od Duńczyka. Hebda ponadto grał dobrze przy siatce, rozstrzygając w ten sposób wiele piłek na swoją korzyść.

W pierwszym secie początkowo walka była bardzo zacięta. Grę rozpoczyna Hebda, który wygrywa własny serwis. Duńczyk wygrywa również swój serwis, doprowadzając stan gry do 1:1.

W trzecim gemie Duńczyk zdobywa prowadzenie, ale Hebda po pięknym zagranii wyrównuje i obejmuje prowadzenie 2:1. Dalsze gemy wykazują już dużą przewagę Polaka, który panuje już zupełnie na korcie. Zdobywa on dwa dalsze gemy i prowadzi 4:1. Duńczyk z najwyższym wysiłkiem wywalcza jednego gema, ale dwa następne a zarazem i seta zmuszony jest oddać Polakowi.

Podobny przebieg ma walka w drugim secie. Hebda prowadzi już 2:0, lecz następnie załamuje się na chwilę i oddaje dwa kolejne gemy Duńczykowi.

Przy stanie 2:2 Hebda znów przyjmuje inicjatywę, wygrywa cztery kolejne gemy, rozstrzygając seta na swoją korzyść.

W trzecim secie Hebda nie pozwolił już swemu przeciwnikowi dojść do głosu. Duńczyk w pierwszej chwili prowadzi 40:15, ale mimo to gema wygrywa Hebda.

Polak uzyskuje cztery dalsze gemy

i po oddaniu jednego gema wygrywa ostatniego, a zarazem seta i mecz. Następną grę Tłoczyńskiego z Bekevoidem stała na nieco wyższym poziomie, niż walka Hebda z Ploughmanem. Bekevoid okazał się bowiem na lepszym sygnalistą Danii.

Cechuje go doskonała gra przy siatce oraz dobra orientacja. Tłoczyński był jednak regularniejszy od swego przeciwnika, a nade wszystko odznacza się, podobnie jak Hebda, precyzyjnym mijaniem przeciwnika przy siatce.

Grę rozpoczyna Duńczyk, który wygrywa własny serwis i prowadzi 1:0. Tłoczyński wyrównał, a następnie zdobył dalsze 4 gemy, doprowadzając stan gry do 4:1.

Przy 6-tym gemie Tłoczyński prowadzi 40:15, ale Duńczyk zdobywa się jednak na wysiłki, a piękne zagrania przy siatce przynoszą mu drugiego gema.

Tłoczyński zabiera się teraz energicznie do pracy i pięknie plasowanymi piłkami z głębi kortu zdobywa ostatnie dwa gemy i seta.

W drugim secie walka jest zacięta. Prowadzi początkowo Tłoczyński 1:0, Duńczyk jednak wyrównał, a potem zdobył prowadzenie 2:1. Z kolei Tłoczyński wyrównał, a następnie poprawił na 3:2. Duńczyk nie rezygnuje z walki i znowu wyrównuje na 3:3. Był to już jednakże jego ostatni wysiłek.

Ostatnie 3 gemy i seta zdobywa już stosunkowo łatwo Tłoczyński.

W trzecim secie początkowo walka jest wyrównana. Przy stanie 1:1 Tłoczyński wygrywa serwis Duńczyka, lecz przegrywa własny, tak, że stan gemu brzmi znowu 2:2. Tłoczyński w tym momencie przechodzi do general-

nego ataku i inicjatywy do końca meczu już nie oddaje przeciwnikowi.

Dziś w sobotę, w drugim dniu meczu, rozegrana zostanie gra podwójna. Poza konkursem ma się odbyć gra pokazowa z udziałem Jędrzejowskiej.

**Balagan u krakowskich kajakowców
Polska traci na międzynarodowym prestiżu**

Trwający we władzach krakowskiego okręgu kajakowego konflikt wyrządza dotkliwą szkodę sportowi kajakowemu. W roku ubiegłym powstało przy okręgu krakowskim biuro informacyjne turystyki wodnej, dla kajakowców zagranicznych, które znalazło duże uznanie wśród kajakowców niemieckich i angielskich. W tych dniach np. kierownik biura dr Bobor otrzymał pismo od klubu angielskiego w sprawie wycieczki, jaką kilku członków tego klubu pragnie odbyć na rzekach polskich. Inna grupa Anglików zgłasza chęć wycieczki Dunajcem i Popradem.

Niestety zdyskwalifikowani działacze krakowscy nie mogą oficjalnie kontynuować pracy biura informacyjnego, a nikt inny spośród kajakowców krakowskich nie jest fachowcem w tych sprawach. Niedawno okręg krakowski otrzymał zaproszenie od niemieckiego związku kajakowego do udziału w sialomie kajakowym, zorganizowanym 15 bm. w Wrocławiu. Niemcy zaprosili dwóch kajakowców krakowskich na własny koszt. Niestety, chaos panujący w pracach okręgu spowodował spóźnienie w doręczeniu listu i termin zgłoszeń zamknięty do dnia 5 bm. już minął.

Przed celownikiem
Program dzisiejszy

GONITWA 1. Nagroda 1400 zł. Dy- stans 2100 mtr.
... Pomorzanka, 3 l. kl. B. Wertans i Sonenberg, 56 kg. ż. Lipowicz.
... Brangwyn, 3 l. og. J. Litewskiego i Mikke, 57 kg. j. Kubitowicz.
Brangwyn łatwo powinien pokonać Pomorzankę.
GONITWA 2. Nagroda 3.000 zł. Dy- stans 1600 mtr.
... Trefil, 3 l. kl. Z. Hoffmanowej, 53 kg. NN.
... Wamba, 3 l. kl. Fr. Wężyka, 56 kg. j. Gibek.
... Elba, pół krwi, 3 l. kl. K. Wodzińskiego, 53 kg. j. Kubitowicz.
Najlepszą w tym towarzystwie jest Wamba, pomimo to iż Trefil i Elba otrzymują od niej po 3 kg. for- pownika nie pokonać.
GONITWA 3. Nagroda 2.200 zł. Dy- stans 2100 mtr.
... Wiscontí, 3 l. og. P. Wężyka, 58 kg. NN.
... Apollo, 3 l. og. A. Budnego, 58 kg. ż. Pulc.
... Jenisiej, 3 l. og. A. Mieczkowskiego, 57 kg. j. Kleban.
... Oviette Cherie, 3 l. kl. S. Szwarzszajna, 54 kg. ż. Michalczyk.
... Treize, 3 l. og. Z. Hoffmanowej, 58 kg. NN.
... Izba, 3 l. kl. K. Wodzińskiego, 56 kg. ż. Jagodziński.
Apollo galopuje dobrze i zdaje się, że wybitnie poprawił się, może więc pokonać mające za sobą już dobre zwycięgi: Oviette Cherie — 2 kg. i Izbe. Pod dobrym jeźdźcem duże szanse miałby Wiscontí. Niespodziankę zrobić może Jenisiej. Słabszym zdaje się być Treize.
GONITWA 4. Nagroda 1600 zł. Dy- stans 1600 mtr.
... Gontyna, 3 l. kl. M. Bronikowskiej, 55 kg. j. Balcer.
... Joyeuse, 3 l. kl. J. Szulginowej, 53 kg. ch. Molenda.
... Il Baccio, 3 l. og. A. Budnego, 58 kg. ż. Pulc.
... Negus, 3 l. og. S. Lothe, 57 kg. j. Treba.
... Ommesan, 3 l. kl. st. Nałęcz, 56 kg. ż. Gill.
... Brysk, 3 l. og. K. Wodzińskiego, 58 kg. ż. Jagodziński.

... Olena, 3 l. kl. Rucińskiego, 56 kg. ż. Jednaszewski.
... La Veine, 3 l. kl. A. hr. Rostworowskiego, 56 kg. ż. Nicoll.
W dużym porządku są konie trenowane przez tr. Paszkiewiczą, typujemy więc Olenę. Równorzędne szanse z nią mają: Il Baccio i Negus. Nie bez szans pójźcie i Ommesan. Niezłe galopuje Brysk. Mniejsze szanse zdają się mieć Joyeuse, La Veine i Gontyna.
GONITWA 5. Nagroda 2.400 zł. Dy- stans 2100 mtr.
... Markiz II, 3 l. og. st. Jordan, 58 kg. NN.
... Lohengrin, 3 l. og. J. Litewskiego i Mikke, 57 kg. j. Kubitowicz.
... Treize, 3 l. og. Z. Hoffmanowej, 58 kg. NN.
... Rarytas, 3 l. og. A. Mieczkowskiego, 57 kg. j. Kleban.
... Apollo, 3 l. og. A. Budnego, 58 kg. ż. Pulc.
... Overshot, 3 l. og. S. Szwarzszajna, 58 kg. ż. Michalczyk.
... Jaguar, 3 l. og. L. Morzyckiego, 58 kg. ż. Nicoll.
Zapowiadający się na klasowego konia Overshot galopuje dobrze, może więc pokonać Rarytasa zwycięzce hcp. otwarcia i w tej gonitwie duże szanse ma Apollo — 2 kg. Nie wyrażnie galopuje Markiz II, zaś dobrze Jaguar, Treize — 2 kg. i Lohengrin małe mają szanse.
GONITWA 6. Nagroda 2.200 zł. Dy- stans 2.400 mtr.
... Husarz, 5 l. og. L. Morzyckiego, 59 kg. ż. Nicoll.
... Krzemień, 4 l. og. M. Bersona, 58 kg. Stasiak.
... Jeszcze raz, 4 l. og. L. Bukowieckiego, 58 kg. ż. Lipowicz.
... Liktór, 4 l. og. K. Wodzińskiego, 58 kg. ż. Jagodziński.
... Kłopot, 5 l. og. st. Jordan, 59 kg. ż. Michalczyk.
... Klejnot Bychawski, 5 l. og. A. Budnego, 59 kg. ż. Pulc.
... Taiga, 5 l. kl. J. Bukowskiego, 57 kg. ż. Gill.
Klejnot Bychawski galopuje dobrze, może więc w tej stawce zwyciężyć. Niebezpiecznym jest Kłopot. Niespodziankę może zrobić Taiga. Jeśli da-

dza poprowadzić Krzemieniowi też zwyciężyć może. Jeszcze raz, Husarz i Liktór zdają się być słabszymi.
GONITWA 7. Nagroda 1200 zł. Dy- stans 1600 mtr.
... Rozmach, 3 l. og. st. Łochów, 58 kg. ż. Gill.
... Jorisaka, 3 l. kl. Z. Dobieckiego, 55 kg. j. Balcer.
... Witamina, 3 l. kl. T. i Kr. Glińskiego, 55 kg. j. Kubitowicz.
... Trefil, 3 l. kl. Z. Hoffmanowej, 56 kg. ż. Pulc.
... Olaf, 3 l. og. S. Szwarzszajna, 58 kg. ż. Michalczyk.
... Derwisz, 3 l. og. M. Bronikowskiej, 58 kg. NN.
... Latania, 3 l. kl. M. Bersona, 56 kg. ż. Stasiak.
... Mister Braun, 3 l. og. st. Jordan, 58 kg. NN.
... Ramzes, 3 l. og. K. i S. Enderów, 58 kg. ż. Gulyas.
Najlepszą w tej stawce jest Witamina, lecz pupile trenera Zasepy nie są jeszcze w formie, typujemy więc Olafa, który galopuje bardzo dobrze. Rozmach ma już za sobą dobry występ. Latania nie jest jeszcze w formie. Reszta stawki zdaje się mieć mniejsze szanse.
GONITWA 8. Nagroda 1600 zł. Dy- stans 2.200 mtr.
... Iloraz, 4 l. og. Z. Dobieckiego, 57 kg. j. Balcer.
... Royal Fox, 4 l. og. Wróblewskiej, 58 kg. ż. Pulc.
... Olimp, 4 l. og. st. Nałęcz, 58 kg. ż. Gill.
... Life Guard, 4 l. og. st. Jordan, 58 kg. ż. Michalczyk.
... Nordström, 4 l. og. F. Szaniawskiego, 58 kg. NN.
... Nebraska, 4 l. kl. T. Kotlarzewskiej, 53 kg. ch. Molenda.
... Perzeus, 4 l. og. st. Michalowa, 58 kg. NN.
... Indus, 4 l. og. J. Boryckiego, 58 kg. ż. Nowak.
Nordström już pokonał Life Guard i Royal Foxa na suchym torze i pod dobrym jeźdźcem powinien w tej stawce zwyciężyć. Dobrze galopuje Iloraz, Indus, Perzeus. Nebraska i Olimp wydają się być słabszymi.

**SKOKI SPADOCHRONOWE
W „100 POCIECHACH”**

Staraniem niestrudzonego w propagandzie lotnictwa „LOP-Pu” została wybudowana na terenie ogrodu zabaw „100 Pocięch” kosztem kilkudziesięciu tysięcy złotych wieża 30-metrowej wysokości, z której za pomocą spadochronu odbywać się będą skoki chętnych użycia rozkoszy bujania w przestworzu. Ze względu na stuprocentowe bezpieczeństwo, każdy ma możliwość zostania lotnikiem... choćby tylko na kilka chwil.
Inauguracja skoków spadochronowych w „100 Pocięchach” odbędzie się dziś w sobo-

otę o godz. 4-iej po południu. Bilet wejścia w cenie 25 gr (dla młodzieży 15 gr) upoważnia w sobotę do bezpłatnego korzystania z jednej z 5 imprez: kolejka górską, tramwaiki, dryn dulkan, karuzela motorowa, oraz labirynt.
Jutro, w niedzielę oprócz skoków spadochronowych — odbędą się o godz. 6 i 9-iej 2 wspaniałe widowiska z udziałem słynnej trupy akrobatycznej Blumskich, baletu 6 Saradovs i Henia Domańskiego.
Produkcje tych artystów na otwartej scenie ogrodowej są bezpłatne.

**Przypuszczalni zwycięzcy
Accumulativ dnia**

Zwyczajny: Wamba (II g.), Apollo (III g.), Overshot (V g.)
Francuski: Apollo (III g.), Overshot (V g.), Olaf (VII g.), Nordström (VIII g.)

Gonitwa	Nasz faworyt	Na miejsca płatne (Francuski)	Ewentualny fuks	Najlepiej galopuje	Na tor miękk
1	Brangwyn	—	—	—	—
2	Wamba	—	—	Wamba	—
3	Apollo	Oviette Cherie	Wiscontí	Apollo	Jenisiej
4	Olena	Il Baccio	Ommesan	Brysk	Negus
5	Overshot	Overshot	Jaguar	Overshot	Rarytas
6	Klejnot Bych.	Kłopot	Taiga	Klejnot Bych.	Kłopot
7	Olaf	Rozmach	Latania	Olaf	Rozmach
8	Nordström	Nordström	Royal Fox	Iloraz	Royal Fox
9					
10					

OGŁOSZENIA DROBNE

Kupno i sprzedaż

A) Kupno - Sprzedaż starej garderoby męskiej i damskiej, zamiana na wykwinne materiały bielskie. Kupujemy kwity lombardowe i futra. Jerozolimska 27. podwórze - sklep 73. Tel. 7.23-75. (62)

M go do szycia „Kasprzyckie” znane ze swej dobroci od lat 58. Gotówka - Ratami - Tanie - (skład fabryczny). Warszawa, Marszałkowska 158 róg Królewskiej (47)

M ASZYN SINGERA od 3 zł tygodniowo. Chłodna 42-13. Pańska 40-22. Dzwonić: 6.79-17. (58)

Różne

SZYBKA NAPRAWA światła, wykonanie dzwonków motorów i radio-anten. A SIUDEK, Mokotowska 73, tel. 947-62. Wykonanie solidne i tanio. — (czytaj dzień i noc święta). (72)

A. A. TAPCZANY, otomany, fotela, łóżka, kozetka 10 mies. Chmielna 44. (76)

FUTRA najnowsze, wykwinna roboty: kolnierze, modelowe, przeróbki, farbowanie, oranie. Kredyt Krucza 46-4. (67)

KRAWIEC damski paryżanin szyje wykwinne palta, kostiumy, futra, tanio. Kredyt Krucza 46-4. (68)

M ZCZYNI! Sto procent sił uzyska każdy, stosując mój wynalazek Aparat „X”. — Bliższe szczegóły: P. Ponarski Warecka 10-18. (61)

SOKI! Przy cierpieniach wątroby, żółdka, kiszki, nerek lub pęcherza stosuje się Sok Świętojańskiego Ziela Magistra Edwarda Góbieca, Warszawa, Miodowa 14. Apteki i Drogerie. (90)

RADIO - ODBIORNIKI. Philips, Kosmos, Telefunken, Echo i inne bez zaliczki od 10 zł. miesięcznie. Chłodna 42-13. Pańska 40-22. — Dzwonić: 6.79-17. (59)

W GORNI tapicersko - stolarska Z. GILEWSKI, ul. Senatorska 26. Poleca meble stolarsko - tapicerskie własne, w wyrob. gotowe i na zamówienie. Tel. 2.63-06. (65)

Z AMIANA (kupno) zużytej garderoby na materiały bielskie „Alwa” Nowy Świat 62, sklep podwórze; telefon 3.26-97. (56)

Pełna tabela loterii

1-szy dzień ciągnięcia IV-ej klasy - 41 loterii

I i II ciągnięcie GŁÓWNE WYGRANE

Stała dzienna wygrana zł. 5.000 na Nr. 19129.
Zł. 100.000 na Nr. 68350.
Zł. 10.000 na N-r: 34633.
Zł. 5.000 na N-r: 52595.
Zł. 2.000 na N-ry: 4447 8246 16620 19184 22425 41260 58245 70744 76023 101768 110491 118850 137376 139305
Zł. 1.000 na N-ry: 1441 8266 17135 22311 24472 35767 44382 44546 55208 64169 64712 81130 85356 86828 85843 88078 94316 96612 104454 108228 113914 116046 119549 120574 134823 144698 147028.

Wygrane po 250 zł.

7 23 32 38 310 20 447 61 543 606
882 1008 60 66 1163 357 77 441 87
677 82 785 2002 125 185 219 38 319
21 43 406 69 510 61 692 720 807 43
944 3022 133 359 423 503 676 704 857
946 89 4105 283 452 583 754 860 941
5025 32 130 87 92 379 608 899 909 38
49 63 71 6077 151 317 65 587 805 40
922 7013 88 187 393 493 531 54 89 711
25 44 65 817 22 49 75 910 92 5 8047
59 379 533 691 731 9008 91 204 25 373
431 515 621 86 719 82 10042 283 336
74 537 57 822 85 905 11165 46 289 374
436 586 609 79 95 703 853 12076 310
19 41 93 4 440 504 8 56 75 619 83 805
85 13372 670 781 83 865 14143 173 203
26 53 435 95 509 608 72 735 67 812 904
15124 41 52 219 347 97 9 414 87 502
44 830 50 16029 38 461 9 90 551 98
615 809 17008 127 262 305 54 494 725
18012 18 160 413 29 570 630 798 990
19018 226 49 52 320 543 9 833 72 20072
157 233 61 370 82 422 528 606 17 83 4
738 903 27 41 53 76 21091 2 72 86
137 210 27 93 429 513 603 70 778 826
900 57 64 22357 547 659 744 58 96 873
23071 211 542 59 948 56 24017 118 49
91 233 73 334 92 432 41 55 77 503 66
604 858 66 903 25003 204 323 59 72
682 730 51 26109 223 31 70 85 302 92
636 828 901 72 26109 223 31 70 85 302
92 636 828 901 72 27000 58 176 247
71 88 404 84 620 57 864 76 81 28 229
90 525 98 627 743 85 800 87 912 29
29239 57 8 470 82 571 603 46 735 77
831 5 904 30327 92 599 688 733 31054
166 8 240 310 91 686 765 88 888 95 7
933 41 91 32032 45 61 160 274 399
460 70 97 511 626 71 857 33043 479
614 15 20 34079 301 58 83 404 12 13
95 595 716 989 79 35097 20 79 438
565 666 7 879 931 36138 286 9 71 358
725 47 871 37013 169 328 454 508 657
777 80 835.

351 441 91 731 937 77 101027 42 311
401 22 92 702 46 102055 132 33 57 456
523 704 66 877 97 981 89 103030 306
687 104013 83 150 254 58 71 402 581
639 72 709 871 82 954 95 105011 12
492 533 611 67 75 859 912 106010 135
38 218 344 485 535 683 863 72 107013
91 375 464 541 71 78 667 708 822
108113 26 69 323 467 714 864 932
109009 94 151 74 97 224 88 543 693
740 41 970 110150 215 19 45 455 542
59 91 785 822 992 110114 246 87 305
96 429 666 911 34 69 112110 356 504
622 717 851 113020 205 7 99 487 683 86
811 927 28

114164 89 407 680 702 31 67 115139
65 212 61 556 71 806 67 78 86 116021
76 191 263 440 21 97 510 90 778 990
117024 268 77 86 441 60 79 504 690
712 32 84 118097 131 228 64 351 447
525 40 56 677 783 846 59 76 946 59
119341 508 612 94 7 745 827 49 120044
133 209 10 50 307 80 98 545 51 94 696
782 847 90 121188 323 507 631 712 973
122150 219 303 410 588 653 67 782 845
939 123239 318 576 602 826 922 124000
311 53 511 32 53 80 125174 398 455 86
91 530 675 816 988 126101 287 439 51
518 90 664 71 722 127016 90 131 323
9 80 3 512 48 783 848 68 128064 235
409 934 129353 412 34 51 518 783 841
956 130043 131 369 94 446 57 60 523
653 92 818 131030 361 85 431 49 525
60 794 937 61 132012 249 388 91 410
508 77 767 860 987 133 145 290 302
531 633 46 74 791 882 7 8 134180 200
27 351 612 45 65 71 6 852 932.

135015 114 15 428 573 639 84 85 864
955 83 136027 166 225 73 554 85 652
73 716 825 938 13704 99 124 41 3 326
408 527 34 94 699 950 138132 68 228
60 339 46 428 536 63 139207 24 71 379
464 83 96 563 869 771 81 837 57 950
140209 24 59 319 32 53 78 404 593 697
764 67 141063 314 525 67 609 32 817
142055 87 155 86 237 313 91 432 47 869
506 15 606 46 87 716 83 856 91 980
143099 11-1 255 516 89 717 31 833 923
144029 141 238 61 403 69 610 52 803
63 918 67 145074 237 39 49 67 463 84
565 67 666 828 954 55 146047 48 504 66
668 193 209 329 581 90 700 824 41 54
80 148006 18 20 71 193 97 221 66 322
530 46 87 670 703 17 903 79 81 86
149016 192 208 445 505 76 602 5 91 728
38 74 801 62 64 150345 513 72 706 12
68 95 908 49 76 1501058 79 213 33 324
668 774 970

152003 5 100 42 361 503 602 79 741
71 153006 118 99 216 315 613 43 607 94
809 923 154077 113 289 454 503 641 92
713 822 84 945 53 155004 104 97 202
307 54 416 20 76 86 671 78 377 827 73
914 45 64 91 156186 221 22 558 620 47
80 730 936 75 83 157431 64 564 604 774
822 95 80 158060 104 23 37 247 304 537
75 703 21 82 159095 101 57 66 236 631
74 754 957 73

III-cie ciągnięcie Wygrane po 250 zł

332 97 557 742 1214 310 84 406 28
697 2187 234 76 343 752 3065 302 411
5479 6055 82 256 318 55 464 89 707
20 943 98 7185 396 599 622 71 908 8067
255 331 413 503 70 631 707 822 903
9077 528 769 806 923 77 10839 11118
784 981 12081 259 306 45 519 961 13799
14058 95 371 15044 366 89 643 59 859
949 16263 476 79 723 865 17205 306 473
80 522 61 677 716 18260 490 19140 434
775 72 812 16 34 90 927 20131 811 32
93 709 867 21003 101 378 89 546 65 901
22267 619 23518 24472 738 41 914 57
24528 846 911 25264 494 611 80 26077
133 216 524 646 55 27574 862 93 28187
251 79 377 440 632 75 29491 680 832
30128 38 452 66 583 89 883 31022 350
438 48 688 32161 249 515 990 33080 258
362 725 950 34119 89 487 547 695 35034
133 237 316 572 36054 696 37264 321
475 506 964 78 38264 466 765 39211 420
629 941 46 40046 162 511 667 743 41014
60 268 338 571 910 952 42159 352 469
663 916 61 43036 235 763 44106 322 40
550 54 845 77 45011 317 879 926 46258
698 691 920 95 47136 358 845 992 49116
246 647 99 764 73 50198 503 712 849
51099 187 426 538 686 93 826 52062
233 326 548 981 53174 54137 346 677
55113 616 56499 718 88 57126 413 64
501 743 802 23 27 938 58254 328 66
59020 306 60303 828 61155 78 403 12
99 610 746 62495 63444 610 98 812
64165 92 244 717 859 65207 391 66113
50 229 32 494 593 941 67187 399 454
531 823 68180 69269 431 592 675 742
947 70187 456 72 597 71056 391 661 731
33 807 55 72 72319 68 561 786 952
73069 99 243 440 74138 205 48 739
75009 371 534 48 708 82 860 90

76150 98 360 535 39 749 937 77329
43 63 617 871 963 78035 266 383 418
592 760 924 79006 232 323 37 91 564
672 94 796 813 80235 235 578 820 996
81420 565 808 912 30 82011 77 102 338
96 418 34 881 83259 848 62 84007 391
700 85093 499 811 941 86061 101 415
656 827 87041 169 351 73 88081 133
581 642 65 89878 93331 551 91018 246
612 92071 108 294 546 683 793 851
93358 466 545 724 841 94157 394 606
44 95228 359 577 784 842 96008 26 60
66 113 31 511 80 97219 866 951 98023
316 33 769 804 99076 198 335 99 786.

100285 94 461 792 101104 386 958
102163 923 103098 153 328 74 604 76
909 95 104236 389 429 515 638 105056
82 117 49 280 329 38 61 442 719 35
933 34 106015 320 770 947 107403 873
108091 204 409 80 568 937 109016 978
110042 156 267 449 887 939 67 111492
524 634 112240 390 420 21 882 113100
37 276 365 739 45 906 88.

114072 100 325 437 093 639 63 865
967 115502 925 116588 117169 257 93
420 25 40 610 956 64 118000 226 898
119010 467 696 791 856 120036 323 50
755 121413 534 122273 389 715 54 990
124214 40 832 125054 526 126338 557
822 127020 181 417 583 740 128066 89
871 998 129018 104 20 64 359 429 59
612 50 130191 385 881 937 131092 142
804 132265 346 550 133247 519 735
43 861 134094 342 558 673 4 743 841
906 135202 83 97 913 18 136217 70 30
45 445 569 631 760 963 137347 441 91
636 781 853 955 138002 271 331 713 33
91 5 908 139354 593 640 722 140038 153
249 958 141248 680 702 89 843 142041
250 695 799 861 913 143243 678 720 5
909 144302 382 627 946 145021 525 684
713 72 1460* 25 637 93 862 147078
316 640 834 148119 301 441 93 532 --
149024 207 37 573 782 925 52 150014
40 350 780 931 151471 920 678 803 969
152012 478 601 24 827 153412 38 97
692 877 973 154156 531 711 15 814 1551
155150 223 495 846 156142 85 425
157125 466 870 98 931 4 94 158798 --
159116 37 678 896.

IV-te ciągnięcie GŁÓWNE WYGRANE

Stała dzienna wygrana zł. 20.000 na Nr. 60501.
Zł. 75.000 na Nr. 94409.
Zł. 50.000 na Nr. 15331.
Zł. 25.000 na N-ry: 89713 107529.
Zł. 10.000 na N-ry: 111366 129988 152596.
Zł. 5.000 na N-ry: 44629 71519 -- 136596.
Zł. 2.000 na N-ry: 16987 33624 -- 43811 57046 65144 71707 94660 86058 94876 127899 138466 146034.

70-letni „wstępni k” Oryginalna szkoła w Ameryce

W mieście Elgin, w stanie Illinois (USA) załoga uogrowano „szkołę dla starców”. Szkoła ta powstała z inicjatywy dra Karola Sharpa i przyjmuje jedynie osoby, które ukończyły 70 rok życia.
Wśród uczniów tego przedziwnego zakładu naukowego figuruje niejaką pani Christa Tower, osoba 106-letnia, która codziennie przyjeżdża do szkoły na fotelu na kółkach.

Niema adoratorka weselnego przepychu i dickensowska dobroć londyńczyków

Jedno z pism londyńskich zamieścił niedawno zdjęcie z uroczystości weselnego jednego z lordów angielskich.
Na fotografii uwidocznił przyprawdowo skromnie ubraną dziewczynkę lat około 5-ciu, która z drugimi przyszła popatrzeć na przepych ślubnego orszaku i zachwyconym wzrokiem spogląda na suknię pani młodej.
Londyńczykom tak spodobała się postawa dziecka, że redakcja pisma zasypana została tysiącami listów z prośbą o podanie adresu niemiejskiej adoratorki weselnego przepychu.
Jak stwierdzono, była to córka pewnego szofera. Otdąd dziecko otrzymuje codziennie liczne paczki z takociami i zabawkami, a jedna z pań, która należała do orszaku ślubnego, podarowała dziewczynce sukienkę z tego samego materiału, z którego zrobiona była suknia pani młodej.
Wzruszająca jest ta prawdziwa dickensowska dobroć londyńczyków.

Wszystko za darmo Argentyna poszukuje imigrantów

Argentyna jest idealnym krajem imigracyjnym.
W Buenos Aires mieści się hotel na 4.000 osób, w którym przyjmowani są wszyscy imigranci. Mieszkają w tym hotelu pięć dni bezpłatnie, aby się zorientować w sytuacji i wybrać miejsce osiedlenia. Pomoc okazuje się im w ten sposób, że codziennie odbywają

Zł. 1.000 na N-ry: 7067 16146 17873 18352 20305 30047 37487 55130 59955 63539 79113 80808 94624 101941 102660 110429 118898 129182 124216 127745 129599 130928 136408 146637 146958.

Wygrane po 250 zł

83 306 9 531 631 879 1040 251 575
661 92 2298 373 559 89 3031 41 194
573 4317 28 421 617 24 754 94 971 5291
305 454 750 860 6010 406 538 52 788
7002 482 799 925 80 76 289 93 430 596
706 9015 203 15 10091 427 531 73 764
81 11121 338 90 3 547 95 780 99 12038
47296 315 402 12 558 686 13009 399
702 853 906 14390 550 855 999 15072
573 906 337 577 17140 99 346 61 683
872 970 18070 191 525 87 818 97 951
19177 228 867 69 20223 417 717 955
21038 144 464 527 835 22096 145 602
52 912 45 23514 17 96 24265 456 716
25145 338 445 057 815 94 88 26 291
466 507 775 27136 465 405 748 806
28050 505 811 957 87 29789 990 30038
76 31042 90 250 455 583 807 32035 244
365 438 33000 180 329 481 590 629
887 34160 345 86 614 816 931 35 310
566 866 36201 38912 3637 404 32 793
38075 471 704 983 39084 197 442 766
901 40273 504 723 85 921 41032 313
60 43074 269 314 811 903 8 44 136
221 525 805 45351 420 98 516 73 86
616 748 859 907 46113 311 46 409 542
771 959 47070 309 681 48019 162366 562
49 271 343 577 601 728 80 90 50 398
562 437 535 4299 704 52308 85 53043
77 972 54083 434 55404 794 56 710 19
950 453 57038 111 215 485 626 920 522
919 88 99 59121 641 60292 653 768 76
893 61108 242 66 81 405 62 628 797 959
62446 96 63308 417 958 600 64212 366
428 29 678 745 827 75 94 65088 408 41
69 572 619 706 888 934 66206 455 810
67166 201 429 743 98 835 68072 600 23
732 75 852 69107 288 411 24 938 48
70219 39 491 529 83 607 735 910 67
71092 635 774 72 195 441 72613 800 42
73080 81 496 683 654 93 74424 623 990
75129 334

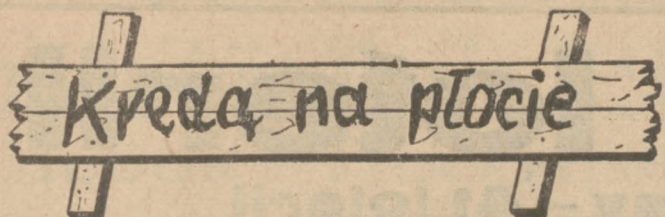
76028 86 397 517 70 96 77043 68 153
200 22 390 390 679 710 46 76 78254 73
594 79093 128 81 256 730 80222 53 76
404 544 81035 89 280 338 51 70 744
82001 88 279 415 565 778 969 83171
443 80 562 906 84006 20 241 93 893 960
98 85205 360 94 452 680 2 86259 72 428
512 888 930 87024 472 603 912 59 88385
445 525 601 748 902 89072 101 51 238
489 741 90157 295 419 527 91110 222
572 82052 256 364 590 664 73580 778
828 94056 153 329 743 959 75024 91
207 47 318 68 653 79 778 96048 226
535 79 771 97984 98 94 7 733 71 911
27 31 92 63 99020 110 424 40 89 516
678 759 936 100144 390 895 101073 238
345 526 59 53 102057 17 50 410 67 891

Morderstwo handlarza koni

Zajazd we wsi Kleszczów, pow. sieradzkiego był terenem krwawej rozprawy pomiędzy dwoma handlarzami

„Duch” swatem Źle skojarzył małżeństwo

Budapeszt miał niedawno sensację. Mał

Kanikuła się zaczęła

Sam spłodziłem tego tresowanego karalucha. Wybaczcie mi, albowiem nie wiedziałem co czynię.

Któraś z agencji przyniosła wiadomość, mającą zresztą słabe cechy prawdopodobieństwa, o przemyślności więźnia izolowanego w separatce jednego z amerykańskich zakładów karnych. Więzień ten, był rzekomo, między innymi, pozbawiony za karę rozkoszy palenia. Ponieważ nie mógł papierosów otrzymać drogą legalną, a z więźniami, sąsiedniej celi komunikował się tylko przez wążutką dziurkę w ścianie, poszedł po rozum do głowy i wytresował karalucha w ten sposób, iż zmyślne „bydłę” przynosiło mu papierosy i zapalki od sąsiadów.

Si non e vero e ben trovato.

Wziąłem „kawalek”, obrobiłem gustownie, zaopatrzyłem tytułem i poszedł.

Czytam wczoraj prasę i przecieram oczy. Oto jeden z kolegów z organu konkurencyjnego, pragnąc nas prawdopodobnie przelicytować w sensacyjności informacji puścił sobie, ni mniej ni więcej, tylko tresowane osy. Cóż tam karaluch? Wiadomo bydłak domowy, legnie się z brudu i w ogóle... Ale osa! Owad wolny, miód przeczolom podkradający, niczym nie skrępowany, a nad wszystko znacznie od karalucha piękniejszy.

Niechże więc będzie osa.

Wymyślił więc sobie zacny komilion, że w jakimś więzieniu amerykańskim osy dostarczały więźniom papierosy i zapalki. Koledzy przestępców, odsiadujących karę łapali osy, przywiązywali im do grzbietów zapalki i papierosy, a więźniowie smarowali parape-

okien słodżonym mlekiem.

Osa, wiadomo, owad takomy i żarłoczny, cukier poczuje na parę kilometrów. Leciały tedy osy na ten cukier, niosąc na skrzydłach ładunek tytoniu dla nieszczęsnych, odciętych od świata zbrodniarzy. I byłyby tak długo latały, gdyby ich nie przyłapał dyrektor więzienia. Sielanka się skończyła. W oknach założono gęste siatki druciane i więźniowie nie będą palić papierosów.

Sic transit... pomysłowość ludzka.

A jeżeli to wszystko jest szczerą prawdą?...

Pamiętamy wszyscy „potwora z Loch Ness” sprzed kilku lat. Sam się z niego natrzęsalem. I cóż się okazało? Parę dni temu wieśniacy szkoccy wylowili z jeziora Loch Ness rybę potwornej wielkości i kształtu. Ma to być jakiś nowy gatunek ryby jeziorowej. Legenda o potworze znalazła potwierdzenie. Może także okaże się, że istnieją w Ameryce tresowane osy i tresowane karaluchy, ku pocieszeniu przestępców.

Tak, tak proszę pana, kanikuła się rozpoczęła. Pamiętamy wszyscy osławionego „węża morskiego” i wiele innych stworzaków z tejże rodziny. Ale co ma robić nieszczęsny reporter, od którego żądają sensacyjnych informacji, a tu, jak na złość, nic się nie dzieje?...

Tylko, jak mi ktoś będzie usiłował wmówić, że zdołał tak wytresować pchłę, że mu rano przynosi bułki ze sklepiku i czyści buty — nie uwierzę.

ORKA

Za sowieckim murem coraz bardziej cuchnie

Czerwony carat gnije

Wszystko jest możliwe w kraju wszelkich możliwości

Ostatnie aresztowania w kołach wojskowych spowodowały w Rosji napływ do poszczególnych oddziałów nowych „politruków” (komisarzy politycznych), którzy wszędzie węszą spiski, wtrącają się do wszystkiego, a zarządzenia ich w zakresie służby wewnętrznej powodują rozprzężenie dyscypliny.

Łalagan w armii

Oto co pisze „Krasnyj Ogoniok” (Czerwony płomyk), organ prasowy czerwonej armii z dn. 6 kwietnia rb.:

„Wojskowi kijowskiego okręgu — i nie tylko kijowskiego — żalą się coraz częściej na zmiany jakie zaszły ostatnimi czasy. Jedzenie stało się obrzydliwe. Jarzyny nie są pflukane przed włożeniem ich do kotła. W kuchniach rozwielił się brud. Umywalnie popsute, nie ma komu dokonać naprawy. Dachy w garnizonowych budynkach zeszłego lata nie zostały wyremontowane, obecnie przeciekają. Nawet broń rdzewieje, gdyż dziwnie rozleniwieni ludzie mimo kar, jakie na nich spadają, nie chcą jej oczyścić i oliwić.

Nie wszyscy żołnierze czerwonej armii godzą się z obecnym stanem. Wielu chce nadal podtrzymać dyscyplinę i kulturę, lecz na skutek rozprzężenia i zarządzeń cywilnych komisarzy („grażdzańskich politruków”) te wystąpienia nie mają odpowiedniej siły.

Dowódcy batalionowi Gonczarow, Szulgin, Najdenysz, Lebiedienko stawali kilkakrotnie do raportu z zażaleniem na komisarzy, którzy kazali im, zasłużonym komendantom, czyścić ustępy.

„Na początku rewolucji” wo-

ła „Krasnyj Ogoniok” — „takie czynności spełniali burżuazyści. Teraz burżujów nie ma, więc zastępują ich czerwoni komendanci!”

„Pię z rozpaczy”

Za „Krasnym Ogoniokom” powtarza te zarzuty „Prawda” z dn. 9 kwietnia i podaje nazwiska owych komisarzy.

„Komisarze Rotenholtz i Karnachow postępują niezgodnie z ideologią komunistyczną. Komendanci batalionu skarżyli się na nich wielokrotnie i nie od rzeczy będzie przypomnieć sprawę podoficera Tichona Mamontowa.

Tichon Mamontow był najlepszym z najlepszych. W 20-lecie armii czerwonej został sfotografowany na tle pułkowego sztandaru i fotografie jego zostały rozesłane do wszystkich garnizonów — zaszczyt, który spotyka tylko wybranych. Obecnie Tichon Mamontow znajduje się pod śledztwem. Powód? Pijaństwo, przestępstwa pospolite, brak dyscypliny, odmowa szkolenia żołnierzy.

Gdy go badano po raz pierwszy, znajdował się w stanie mocno pijanym, to znaczy, że wódki można się napić i w areszcie garnizonowym. Przy drugim badaniu odpowiedział audytorowi: „Awansowałem szybko, to prawda. Ale piję nie dla przyjemności. Z rozpaczy piję. Wymagają ode mnie szkolenia szeregowych i instruktorów, a każda mi sprzątać koszary. Jakże mogę żądać posłuchu od podkomendnych, jeśli muszę za nich szorować podłogi i myć ustępy? To się nie zgadza z dyscypliną i obniża prestiż dowódcy”.

Nóż w szkole

Moskiewska „Gazeta Nauczycielska” z dn. 13 kwietnia podaje wyniki śledztwa komisji, wyłonionej do spraw zbadań coraz bardziej panoszącego się łobuzerstwa (chuligaństwa) wśród młodzieży szkolnej.

„Pionierscy aktywiści zamiast służyć przykładem innym dzieciom, namawiają kolegów do ekscesów i niesubordynacji względem nauczycieli. W piątym gimnazjum moskiewskim uczeń Głagolew napuł na nauczyciela, a kiedy ten kazał mu wyjść zagroził nożem. Dopiero wezwany milicjant aresztował awanturnika. Pionierka Nina Iwanuszkina sypia z reguły na lekcji i wymyśla nauczycielom.

W Carycynie uczniowie urządzili bitwę w parku Fiz-kultury, połamali drzewa, powybijali szyby w sąsiednich domach i dopiero oddział wojska zaprowadził porządek.

W niewielkim miasteczku Rudniej pod Smoleńskiem zjawił się jakiś Mit'ka nie wiadomo skąd i jest przywódcą miejscowej łobuzerii. Rozpija uczniów, demoralizuje uczennice i dziwnym jakimś trafem nie siedzi w więzieniu. Zapytujemy, czym wytłumaczyć, że kiedy ten opryszek (brodiaga) został aresztowany na polecenie prokuratora Micyna, zwolniono go po kilku godzinach, natomiast prokurator Micyn został przeniesiony do jednej z syberyjskich gubernii? Czy nie cierpi na tym komunistyczne wychowanie i komunistyczna sprawiedliwość?”

Jak widać z tego za Czerwonym Murem śmierdzi coraz bardziej. (c.)

Mieczysław Rudnicki

SERAFIN GRZDYŁ

POWIEŚĆ WSPÓŁCZESNA

STRESZCZENIE POZACZKU POWIEŚCI:

Bohaterem bału w Niechcicach jest zredukowany kasjer kolejowy Serafin Grzdyl. Umiejętnością tańca i urodą zwraca Grzdyl na siebie uwagę starościny.

W tym samym czasie zdecydowano się na budowę lotniska w Niechcicach. Dzięki stosunkom Grzdyła budowę lotniska powierza komitet jego szwagrowi Maniewiczowi.

Starosta plegając prośbom żony daje Grzdyłowi list polecający do burmistrza celem objęcia posady sekretarza magistratu. List wywołuje niestychaną burzę w zarządzie miejskim, gdyż posada sekretarza przeznaczona była dla protogowanego jednego z radnych, żyda Nabałdasznika.

Mimo to Grzdyl obejmuje posadę i szybko aklimatyzuje się w magistracie.

Grzdyl potrzebuje pieniędzy. W tym celu prowadzi rozmowę z kasjerem magistratu, który odrzuca z oburzeniem propozycję obracania pieniędzmi magistrackimi. Grzdyl poprzyślega mu zemstą.

Kierownik spółdzielni zarobkowej, Janicki, szuka kredytu u Grzdyła. Widząc dobry interes Grzdyl postanawia zdobyć pieniądze za wszelką cenę. Wobec tego wykorzystując słabość starościny uzyskuje jej podpis in blanco na czekach LOPP.

Czy grunt był fatalny, czy pomyłono się w planach — niewiadomo, dość, że roboty wlokły się żółwim krokiem. Maniewicz całymi dniami kręcił się po terenie i co raz domagał się pieniędzy, Grzdyl codziennie wizytował lotnisko i kłął szwagra, w czym pomagał mu stary Bedłkiewicz. Inżynier przytaczał się co kilka dni, wymyślał wszystkim razem i każdemu z osobna po czym siadał w cieniu szychty desek i orzeźwiał się przyniesioną w manierce wodą z octem, zalatująca jednak odorem „czystej”, po-

czym drzemał, póki schodzący z pracy robotnicy nie zbudzili go. Czasem przejeżdżający oboczną drogą chłopina pogapił się na gmerających w ziemi, czasem zablakana krowa złożyła wizytę, w ogóle jednak nikt się nie wtrącał. Jedynie inżynier powiatowy zjawiał się od czasu do czasu i kontrolował postęp robót, nigdy wszakże nie czynił uwag. Grzdyl parokrotnie próbował zaprosić go na kolacyjkę lub partyjkę, ale inżynier zawsze się wymawiał. Raz zjawił się cały komitet budowy in corpore, napełnił gwarem wygon i napół wzniesione szopy, i spełniwszy obowiązek, wrócił do miasta.

Monotonne życie miasteczka miało jednak pewną różnorodność. Tu i ówdzie zaczęto mówić o dziwnej sympatii zarządu miejskiego do moskali, a wojewódzki tygodniczek, rozsyłany bezpłatnie znacznej ilości czytelników, zamieścił artykuł, przypominający wiekową walkę z caratem, boje legionów i rok 1920, a zarazem ciskający gromy na tych, którzy niepomni tradycji zatrudniają przedstawicieli ciemniejszego narodu odbierających chleb należny swoim. W Niechcicach było sporo nie Rosjan, lecz prawosławnych, zwłaszcza wśród urzędników niższych kategorii, powstał zatem niepokój. Podsycił go pewien radny przez zainterpolowanie burmistrza o powód trzymania na kasjerstwie miejskim kasjera Syrojedowa. Wywiązała się ostra dyskusja i powzięto uchwałę zwolnienia tego pana. Wobec tego burmistrz niezwłocznie usunął starego kasjera, przyjmując na jego miejsce Nacheję Nabałdasznika. Grzdyl miał potem krótką, rzeczową konferencję z Bibergeilem.

Na nieszczęście komuś nie podobała się nominacja Nabałdasznika i w parę dni potem w jednym z warszawskich pism ukazał się artykuł pod soczystym tytułem — „Skandal niechcicki”. prześwietlający całą afere. W ślad za tym posypały się korespondencje omawiające subwencjonowanie przez miasto chajderów i utrzymywanie przez zarząd miejski młodego dla publiczności szkoły powszechnej: na podsta-

wie cyfr wykazano nader rażące popieranie instytucji żydowskich, którym przyznawano grube tysiące, chrześcijańskim organizacjom o identycznych celach dając odczepnego po paręset złotych; wykazywano, że w biurach zarządu miejskiego pracuje prawie 80 proc. żydów.

Ta ostatnia korespondencja poruszyła nawet obywateli na głos opinii zarząd miejski. W gabinecie Bibergeila odbyła się narada z udziałem Cymerdufta, radnego Mangota i adwokata Warchiwkera, oraz burmistrza i Grzdyła.

— No? co my zrobimy z tymi artykułami? — spytał Bibergeil, potrząsając plikiem gazet. — Przecież ten ostatni artykuł to jest paszkwil, podważający powagę władzy i siejący w dzisiejszych antysemitycznych czasach niepokój. My musimy zareagować.

— Co zrobimy? Ja myślę, że podamy do sądu — odpowiedział Cymerduft.

— Po co robić koszty? — zauważył Mangot. — Oni są od tego, żeby szczeniaki, co to nam szkodzi?

— Co szkodzi? — westchnął Bibergeil. — Mnie się zdaje... nie, ja jestem pewny, że całe miasto gada o tym, co tu napisane. Tu nie idzie o mnie, tu chodzi o powagę i spokój miasta.

— Panie mecenasie, niech pan powie.

Adwokat Warchiwker, małutki, łysy zupełnie czeluzyna o stalowej twarzy, wzruszył ramionami.

— Co ja mogę powiedzieć! Pan Mangot już to powiedział.

— I to mówi adwokat — ironicznie zauważył Cymerduft.

— Przepraszam — wtrącił się Grzdyl — ale zdaje mi się, że artykuły biją głównie w pana burmistrza jako winowajcę, jeżeli tak można powiedzieć, istniejącego stanu rzeczy. Pan burmistrz zatem musi mieć pierwszy głos.

— A niech ma — burknął Cymerduft. — Po prawdzie, to i pan jest winien.

— Cóż ja? — zdziwił się Grzdyl.

PRENUMERATA MIESIĘCZNA — 2 ZŁ

REDAKCJA I ADMINISTRACJA
Warszawa, ul. Zgoda 5

Telefony Redakcji: 3.25-08; 3.25-10; 3.25-11
Do rozmów międzymiastowych 3.25-09.

Administracja czynna od 9 — 17

Wydawca: 5-ka Wya. Nowa Prawda sp. z o. u.
Redaktor: F. Kwieciński

Sekretarz Redakcji przyjmuje codziennie od godz. 17—18.

Rękopisów niezamówionych Redakcja nie zwraca
Konto rozrachunkowe Nr. 218.

CENY OGŁOSZEŃ

Za wiersz milimetryowy lub jego miejsce na stronie tytułowej — zł 1.25; w tekście zł 0.80; za tekstem — zł 0.40; drobne 15 gr za wyraz; prace poszukiwane i zaofiarowane — 10 gr za słowo Drobne — najmniej 10 wyrazów Nekrologi — 50 gr mm. miejsce zastrzeżone 25% drożej; tabelaryczne i bilanse — 50% drożej Wyrazy tłustym drukiem liczą się podwójnie Duże litery — liczą się za słowo Zagraniczne 50% drożej Komunikaty (N) — 2 zł za mm Za treść ogłoszeń Redakcja nie odpowiada